

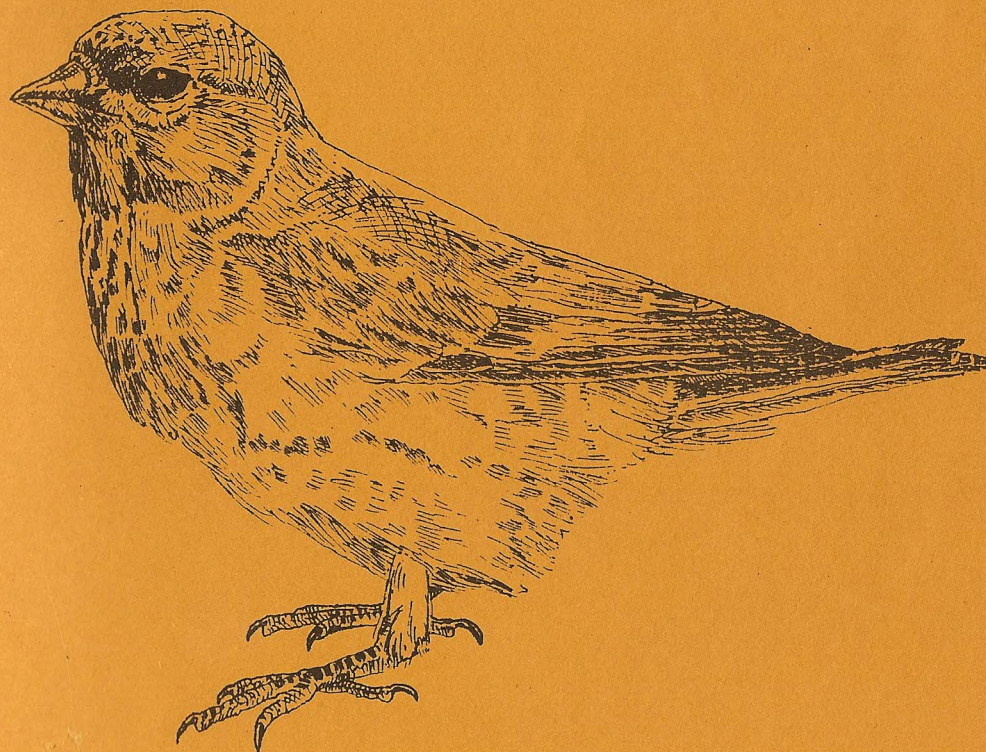
AGENDA

- 12 januari Rivierentelling
15 januari Laatste datum aanbod Handboek
Vogelinventarisatie (deze Mourik)
19 januari Gezellig folderen (zie deze Mourik)
2/3 februari Bekentelling (deze M.)
3 februari Fietsexcursie Ooypolder/Duffelt
9.00 uur H.-D. gemaal
10 februari Flevolandexcursie (deze Mourik)
5.30 uur Station NS Nijmegen
28 februari Lezing over Limburgse Vogels
20.00 uur N-zaal
- 7 maart LEDENVERGADERING
- W E R K G R O E P L A N D V A N C U Y K
- 13 januari Gasselse bossen
8.30 uur: Kerk Gassel
17 februari Kraayenbergse Plassen
8.00 uur Kerk Linden
17 maart Brestbos Boxmeer
7.30 uur P-plaats zwembad Nolet

De maandelijkse bijeenkomsten bij de heer van Schip-
stal, Tongelaer 20 zijn op: 14 februari en 14 maart.

DE MOURIK

JAARGANG 10 NUMMER 4

VOGELWERK GROEP RIJK VAN NIJMEGEN EN OMSTREKEN

Redactie:

Johan Thissen

Redactieadres: Hobbemaweg 118, 6562 CW Groesbeek

Distributie: Wim Melenhorst, Gen. Gavinstraat 38
6585 WN Mook, tel. 08896-2206

Illustraties: Dick Heg, Jeroen Helmer,
Pieter-Paul van Laake,

Overname van (gedeelten) van artikelen of van illustraties is uitsluitend toegestaan met bronvermelding en schriftelijke toestemming van de auteur.

Aanwijzingen voor auteurs:

ARTIKELEN - De redactie is bereid U bij te staan onder andere inzake het verzamelen van literatuur- en archiefgegevens.

Tikwerk kan door ons gedaan worden.

Wanneer U het zelf tikt - Duidelijke, scherpe letter!

Geen versleten lint, machine schoonmaken of een wegwerp-carbonlint gebruiken.

Tikken op gewone A4-vellen.

Kantlijn links én rechts 2 cm,
onder en boven 2,5 cm.

Dicht opeen tikken (regelstelling 1)

ILLUSTRATIES: Pentekeningen met Oost-Indische inkt op wit papier of transparant.
Bij voorkeur ongeveer 1,5 tot 2maal de grootte waarop ze afgedrukt moeten worden.

I N H O U D

Huishoudelijke mededelingen	89
Veldwaarnemingen juni-oktober 1894	91
De Vilt broedvogels 1984	95
Ossenbroek broedvogels 1984	102
Roekeenkolonies 1984	109
Broedvogelinv. Vortumse Uiterw. 84	116
Broedvogelinv. Westermeerwijk 1984	121
Wetenawaardigheden	131

redactioneel

Een ongekende weelde: uw redacteur baadt in de kopij! Dit komt vooral door de verslagen van de broedvogelinventarisaties. Het was aanvankelijk de bedoeling dat alle verslagen in één themanummer zouden staan.

Om de volgende redenen worden ze over twee Mouriken gespreid.

- Nog niet alle verslagen zijn af!

- Voor één Mourik is het teveel.

- Eer iets gevarieerde Mourik is voor meer mensen boeiend.

- Enkele andere artikelen konden niet alger wachten.

In 1984 zijn in deze omgeving de volgende gebieden op broedvogels geïnventariseerd:

Vortumse Uiterwaard, de Vilt, Ossenbroek, Westermeerwijk (allemaal in deze Mourik), Bottendaal, Mookerheide, Heumense Schans, (deze vier hopelijk in de volgende Mourik), Elshof (F. Hustings), Eykenhorst (K. Reijnen).

Laat U overigens niet door het momenteel ruime aanbod weerhouden om artikelen te schrijven. Wanneer U zelf tikt VOLGENS DE RICHTLIJNEN OP DE BINNENZIJDEN VAN DE OMSLAG, kan de redactie veel kopij aan. We laten dan gewoon meer Mouriken in een jaar uitkomen.

CORRECTIE

In de tabel van het verslag van de bekendtelling van het najaar van 1983 (vorige Mourik blz. 64-65) is niet duidelijk op welke beek de nummers in de kop betrekking hebben. Dit is eenvoudig op te lossen door op de kaart op blz. 66 de nummers in te vullen bij de waterlopen: Linge 1, Nieuwe Wetering 2, Graafse Raam en Lage Raam 3, Peelkanaal 4, Sambeekse Uitwatering 5, Afleidingskanaal 6, St. Jansbeek 7, Kendel 8, Niers 9, Groesbeek 10.

VAN DE BESTUURSTAFEL

GEZELLIGE FOLDERAARS GEZOCHT

Op 19 januari aanstaande zal door een aantal leden van de VWG de ganzefolder, die afgedrukt is in Mourik 9 nr. 3, in de Ooypolder verspreid worden. Een aantal personen hebben zich al opgegeven, waarvoor hartelijk dank. Er zijn echter nog meer enthousiastelingen nodig.

We gaan er een gezellig evenement van maken. De dag begint met koffie in CAFE OORTJESHEKKEN en eindigt aldaar met soep of iets dergelijks, uiteraard OP KOSTEN VAN DE VOGELWERK GROEP. Eventueel zullen tussendoor de aanwezige leuke vogels bekeken worden. Opgeve zo snel mogelijk bij ondergetekende.

Johan Thissen, Hobbemaweg 118, 6562 CW Groesbeek

LEDENMUTATIES

Nieuw lid: L.J.A. Engels, Schubertstraat 12, 6561 EN Groesbeek

M.J.T. van der Weide, Schubertstraat 6, 6561 EN Groesbeek

M. Teunissen, Hemeltje 17, 6562 EB Groesbeek

W. Wolf & M. Jansen, Pater Brugmanstraat 9, 6522 EG Nijmegen

Adreswijziging: B. van Noorden, Warande 73, 3705 ZE Zeist

Opzeggingen: Kellenaers, Nijmegen; A.J. Derks, Wychen,
S. Fopma, Nijmegen.

Adreswijziging: R. Honing, Diepvoorde 31-03, 6605 GR Wychen

chijnt het "Handboek voor Vogelinventarisatie".
 Dit alle aspecten van het tellen van vogels: tellin-
 g, trektellingen, broedvogelinventarisaties enz.
 bestaat uit ons lid drs. F. Hustings, drs. R. Kwak,
 t lid was, dr. P. Opdam, die jaren geleden lid en
 nsecretaris van onze VWG was, en drs. R. Reijnen,
 kwaliteit. Overigens hebben alle vier deze personen
 tegen gewoond! Dit mag bij dit prima standaardwerk
 werd worden.

in de boekhandel is f 55,--. Leden van onze vogel-
 het bij Vogelbescherming kopen maar voor f 37,50.
 erkgroep de boeken van haar leden gezamenlijk bestelt,
 extra korting.

10 boeken f 2,-- , 20 boeken - f 2,50.
 het NU BESTELLEN via onze club, dan kost het dus
 ! inclusief verzendkosten naar een centraal adres
 Indien het boek dan uitgekomen is, worden de
 eld op de ledenvergadering op 7 maart aanstaande.
 AAR TOT 15 JANUARI!!!!
 MMEGAANDE OP BIJ ONDERGETEKENDE!

ilige Stoel 52 -12, 6601 VG Wychen, 08894-14716

TEITEN zie ook onderaan p. 94 & 132

ri wordt er onder deskundige leiding van Gerard
 issen een excursie naar Flevoland gehouden. Het
 et een gehuurd nieuw VW-busje. De kosten zijn
 r persoon. Dit lijkt veel, maar het is comforta-
 ar één persoon hoeft op de weg letten. Het biedt
 mdat je hoog zit. Er kunnen geen auto's ver-
 aurens Rietveld. Het aantal plaatsen is beperkt.
 erlei soorten watervogels zien. De tocht is met
 ersonen, die beginnen met vogelen.

tuizerhof 10, 6511 ZE Nijmegen, 080-227925

ijke Werkgroep Roofvogeltellingen verzocht om
 geltellingen te organiseren. Deze tellingen
 or SOVON opgenomen worden in het BSP-project

die vorige winter aan de roorvogeltellingen
 i de maand JANUARI weer tellen. Kaarten en
 ngbaar bij ondergetekende.

n weer mee als je het echt leuk vindt.

rgseweg 25, 6585 KV Mook, 08896-1767

werden in het gehele land simultaantellingen
 aniseerd. Een nieuw opgerichte Zwanenwerkgroep
 p in een voorkeursgebied regelmatige tellin-
 t elke veertien dagen rond de eerste en rond

gegeven kunnen via de waarnemingensecretaris verzonden worden
 aan de werkgroep.

UW WAARNEMINGENSECRETARIS: Peter Brouwer, Pater Brugmanstraat 49,
 6522 EH Nijmegen, 080-220618

VELDWAARNEMINGEN

IJsduiker	8-6	1 juv. ex. grindgat Dodewaard (PB); al eerder door anderen gezien
Roodhalsfuut	20-9	t/m 4-10 1 juv. ex. Ewijkse Veld (Rb)
Geoorde Fuut	14-10	t/m 26-10 2 ex. Plasmolen (div. wrn.)
Aalscholver	9-7	10-15 nesten uiterwaard Pannerden (OH); de eerste vestiging in de buurt van Nijmegen sinds + 1950
	25-7	28 ex. Kaliwaal-Ooypolder (div. wrn.)
	29-7	1 ex. Maas Heyen (Re)
	15-8	8 ex. overvl. Kraayenbergse Plassen (RP,EJ)
	17-10	250 ex. Kaliwaal-Ooypolder (OH)
	27-10	+ 210 ex. naar Z. Bos Groeningen (DH)
Woudaapje		geen waarnemingen dit seizoen
Purperreiger	25- 8	1 ex. naar W. mensa KU 20.00 uur (FH)
Zwarte Ooievaar	24- 8	1 ad. Druten-dijk (LGI)
Kleine Zwaan	21-10	2 ad. t.p., 7 ad. overvl. Erlecomse Waard (PB,OH)
GrauweGans	16- 9	12 ex. naar O. Hoekse Waard-Ooypolder (PB)
	22- 9	30 ex. naar W. Overambt Vierlingsbeek (TB)
	14-10	153 ex. Erlecomse Waard (RvT)
	15/18-10	versch. groepen trekkend Maas Vierlingsbeek e.o. (div. wrn.)
Rotgans	16-10	8 ex. grindgat Weurt tegen de avond invallend (Rb). De meeste waarnemingen van deze soort in het riviereengebied worden in de winter gedaan.
Bergeend	15/22-9	3-5 ex. Kraayenbergse plassen (div. wrn.)
	16-9	23 juv. ex. Millingerwaard (PB)
Smient	6-8	1 ruiend ex. Afferdense en Deestse Waarden (DH)
	23-9	reeds 180 ex. Kaliwaal-Ooypolder (PB)
Krakeend	18-9	2 ex. Estersbroek (RP,EJ)
	27-10	1 ♂ Lindenholt (HM,AS)
Wintertaling	12-6	1 ex. r. De Vilt (DH)
	21-10	9 ex. langsvl. beek Westerbeek (TB)
		335 ex. Erlecomse Waard/Ooypolder (PB)
Krooneend	31-7	1 ♀ Erlecomse Waard (CS)
		geheel okt. 1 ♂ Ewijkse Veld (Rb,Ha)
Kuifeend		seizoen 13 p. Groenlanden-west (12,5 ha), waar van 9 met jongen. In 1977 in gehele Groenlanden (+ 150 ha) 3 broedgevallen.
Eidereend	september	1 juv. ♂ Waal-Erlecom, 1 juv. ♂ stuw Sambeek (div. wrn.)
	oktober	1 ♀, 1 ♂ stuw Sambeek, max. 10 ex. Waal/Erlecom (div. wrn.)
Zwarte Zeeëend	15-9	1 ex. Maastraject 16 rechts (RvT)
	14-10	45 ♂♂, 35 ♀♀ (één groep) Plasmolen (WV)
	16-10	4 ex. grindgat Weurt (Rb)
		100 ex. naar Z. Maas Groeningen 6.51 uur, later 18 ex. + 30 ex. naar N idem, 27 ex. opvl. Kaliwaal-Ooypolder, later ♀ + ♂ Millingerwaard, 45 ex. Leulermeer Bergen-Lb. (DH). Zeer uitzonderlijke waarnemingen. Dergelijke grote groepen zijn, zeker in oktober, nog nooit in het riviereengebied waargenomen.
Grote Zeeëend	16-10	3 ex. f. Kaliwaal-Ooypolder
		2 ♂♂, 1 ♀ trek naar N. Maas-Groeningen (DH)
		enkele ex. Leukermeer Bergen-Lb. (LB)
Brilduiker	13-10	13 ex. Maas-traject 15 rechts (RvT)
	14-10	5 ♀♀, 3 ♂♂ Plasmolen (WV)
	16-10	13 ⁺⁺ ex. (2♂♂) Grindgat Weurt (Rb)
	25-10	1 ♀ Lindenholt, Nijmegen (HM,AS)

Wespendief	16-10	1 ex. naar Z. grindgat Weurt (Rb)
Rode Wouw	9- 6	1 ex. naar Z. Beers (LG)
	14-10	1 ex. naar W. Persingen (CS)
	17-10	1 ex. Erlecomse waard (MD,JP)
Bruine Kiekendief	21-10	1 ex. naar ZW. Vagevuur, Milsbeek (JJ,WV)
Blauwe Kiekendief	24-9	1 O/juv. naar Z. uiterwaarden Beuningen (Rb)
	27-10	1 ex. t.p. Kraayenbergse plassen (LG)
Grauwe Kiekendief	18-9	1 ex. naar Z. Oude Waal-Ooypolder (CS)
Visarend	12/24-9	1 ex. Kekerdomse Waard/Millingerwaard (div.)
	15- 9	1 ex. Kaliwaal-Leeuwen (CS)
	23- 9	1 ex. hoog naar NO. Afferdense en Deestse Waarden (DV)
	28- 9	1 ex. Pikmeeuwenven Hamert (Hs)
	27-10	1 ex. t.p. Tongelaer Mill (LG)
Smelleken	1-10	1 ♂ brug Ewijk (FH)
	18-10	2 OO, 1 ♂ trek Maas Groeningen (DH)
Boomvalk	12-10	1 ♂ X. Groenlanden (Rb)
Slechtvalk	11- 8	1 ♂ Gendtse polder (JB)
	15,16-8	1 ex. Kraayenbergse Plassen (RP,EJ)
	28- 8	1 onv. ex. Kaliwaal-Ooypolder (Rb)
Roodpootvalk	22- 8	1 ♂ tuin Beuningen, laag cirkelend (Rb)
Kleinst Waterhoen	14-6	1 ♂ r. de Meren Dreumel (DV)
Waterral	12- 6	3 ex. r. de Vilt (DH)
Porseleinhoen	2 en 5-6	1 ex. r. Oude Waal-Ooypolder (JH,JJ,MD)
Kwartelkoning	juli	min. 4 ♂♂ r. Ooypolder (div. wrn.)
	21- 6	2 ♂♂ r. Drutense Waard-west (DV,LB)
Scholekster	juni	2-3 broedgevallen Craneburgsestraat en Dennenkamp Groesbeek (LB,JJ,GM)
	16-10	4 ex. naar Z. Maas Groeningen (DH)
Kluut	1- 7	2 ex. Kaliwaal-Ooypolder (FH)
		Is het weer afgelopen met de broedgevallen van de Kluut in de Ooypolder?
Kleine Plevier	21- 6	1 ex. r. Wilbertoord (GM,WV,DH)
Goudplevier	16- 8	1 ex. naar W. Ganzenorgel Gassel (DH)
	28- 8	+ 40 ex. Erlecomse Waard (Rb)
	2- 9	+ 200 ex. Kaliwaal-Ooypolder (DH,PB)
	19- 9	+ 250 ex. Beuningse Veld (Rb)
	30- 9	1 ex. overvl. Maas Groeningen (DH)
	14-10	60 ex. Groene Heuvels Bergharen, 308 ex. Ewijkse Veld, "waarschijnlijk nog meer, je hoort ze overal" (Ha)
		34 ex. Botse Straat-Ooypolder, 186 ex. Millingerwaard (RvT)
	16-10	4 ex. overvl. Maas Groeningen (DH)
Zilverplevier	20- 7	1 ex. Kaliwaal-Ooypolder (FH)
	21- 9	1 ex. uiterwaarden Ijzendoorn (Rb)
	23- 9	1 ex. naar NW. Groenlanden (PB)
Kievit	11-10	+ 21.000 ex. Ooypolder (DV)
Kleine Strandloper	23-9	2 ex. Berendonck Nijmegen-west (Ha)
Temminckstrandloper	7-8	1 ex. Millingerwaard (JH)
Krombekstrandloper	26-7,7-8,12-8	1 ex. Erlecomse Waard (div. wrn.)
Bonte Strandloper	19-9	+ 20 ex. Kraayenbergse plassen (RP,EJ)
Kemphaan	19- 6	1 ♂ Kaliwaal-Ooypolder (JB)
Bokje	14-10	1 ex. Wezelse Veld, 1 ex. Ewijkse Veld (Ha)
Grutto	10-10	1 ex. Erlecomse Waard (Rb,Ha)
Rosse Grutto	5,14-9	1 ex. Millingerwaard samen met Grutto (OH)
	16- 9	1 ex. 't Meertje Ooypolder foer. in weiland (PB)
Wulp	8- 6	2 ex. Wellse Meer (Hs)
	t/m 16-6	1-3 ex. Noordereiland Boxmeer (MA)
	16- 6	1 ex. Erlecomse Waard (FS)
	22-6	1 ex. naar W. Sambek (DH)

	29- 6	1 ex. naar ZW. Vortumse Bos (DH)
	21- 7	385 ex. Erlecomse waard (AE)
Zwarte Ruiter	16- 6	2 ex. Erlecomse Waard (FS)
	31-10	1 ex. uiterwaard Beuningen (Rs)
Tureluur	16-10	1 ex. f. Erlecomse Waard (DH)
Groenpootruiter	4- 8	25 ex. Bisonbaai, 9 ex. Kaliwaal Ooypolder (RP,EJ)
Bosruiter	26- 8	1 ex. Hatertse Vennen (FST)
Witgatje	26-10	7 ex. Lage Horst Groesbeek (JJ)
Oeverloper	16- 6	1 ex. Erlecomse Waard (FS)
	12- 8	55 ex. Erlecomse Waard/Kaliwaal Ooypolder (Hs)
Steenloper	6- 7	1 ex. Erlecomse Waard (OH)
	29- 7	1 ex. Waal Ooypolder (div. wrn.)
	23- 9	1 ex. grindkuilen Mill (LG)
Drieteenmeeuw	5- 8	1 ex. dood Reichswald (JJ,DH,GM)
Dwergmeeuw	17- 8	3 onv. ex. Gendtse polder (DH)
Zilvermeeuw	1- 9	1 ex. geelpoot Kaliwaal-Leeuwen (Rb)
Grote Mantelmeeuw	13-8	1 juv. ex. Kaliwaal-Ooypolder (RP,EJ)
Zwarte Stern	21- 8	1 ex. naar N. Maas Groeningen (DH)
	16- 9	1 ex. f. Kraayenbergse plassen (RP,EJ)
Holenduif	30- 9	meer dan 100 ex. f. Defensiekanaal Westerbeek op maïsakker (TB)
Tortelduif	23- 9	1 ex. naar ZW. Erlecomse Polder (PB)
Koekoek	16- 9	1 juv. ex. Kekerdom (HM)
Kerkuil	1984	broedgevallen Donsbruggen, Vierlingsbeek
Velduil	30- 6	1 ex. jagend Oude Maas Heyen (JJ)
	15- 8	1 ex. uiterwarden Kraayenbergse Plassen (RP,EJ)
	29- 9	1 ex. Kaliwaal-Ooypolder (MD)
Nachtzwaluw	15- 6	3 ♂♂ r. Bergerheide-zuid(Lb.) (WV,FA,DH)
	18/19-6	1 ♂ r. Mulderskop (PE)
	5- 7	2 ex. Staatsbossen St. Anthonis (LG)
Gierzwaluw	3-10	1 ex. Kaliwaal-Ooypolder (Rb)
IJsvogel	1984	broedgevallen Ooypolder, Oude Maas Heyen/Boxmeer 1-2?, wrsch. Druten, Groene Water St. Jansberg
Groene Specht	23- 9	1 ex. Afferdense Waard-Gld. (DV)
Zwarte Specht	13- 7	1 ex. overvl. Heilige Stoel Wychen (RG)
Oeverzwaluw	22- 7	+ 25 p. grindkuilen Mill (LG)
Boerenzwaluw	28-10	1 ex. naar Z. Klein Zmerika Groesbeek (DV)
Huiszwaluw	28-10	1 ex. naar Z. Raam Escharen (LG)
Duinpieper	7- 8	1 ex. strang Kaliwaal Ooypolder samen met kneuen (JH)
	15- 8	1 ex. r. naar ZW. Maas Groeningen (DH)
Waterpieper	12- 9	1 ex. de Bruuk (DV)
Grote Gele Kwikstaart	20-10	2 ex. trek Maas Groeningen (DH)
	1-7	1 ex. r. naar Z. de Vilt (DH)
	28- 7	1 ad, 1 juv. tuin Beek (Hs)
Noordse Nachtegaal	2-6	1 ♂ z. Groenlanden-zuid (JJ)
Blaauwborst	4- 7	2 ♂♂ z. de Vilt (DH)
Tapuit	15- 9	10 ex. Winssense waarden (RvT)
Kramsvogel	6- 6	1 ex. alarm. Teerse Sluispolder autokerkhof (FH)
Koperwiek	19- 9	1 ex. naar Z. Malvert Nijmegen (FS)
Rietzanger	18- 9	1 ex. Oude Waal-Ooypolder (CS)
Grote Karekiet	juni-juli	GEEN waarnemingen
Spotvogel	15- 9	1 ♂ z. het Veerhuis Oeffelt (DH)
Grasmus	15- 9	2 ex. Maas-traject 13 links (RvT)
Vuurgoudhaan	3- 6	1 p. nestbouw staatsbossen St. Anthonis (FA,LG)
Grauwe Vliegenvanger	19-9	1 ex. t.p. de Bruuk (FS)
Baardmannetje	14-10	6 ex. Grote Siep Plasmolen (WV)
Keep	1- 7	pukrest (Sperwer) Reichswald VERS! (JJ)
Sijs	24- 9	1-2 ex. Den Heuvel, Groesbeek (DV)

Kruisbek 24- 6 enk. ex. Reichswald (JT,JJ)
 Ortolaan juni-juli 3 p. Wellse Meer Bergen-Lb. (Hs)
 Grauwe Gors juni 1-2 ex. Kraayenbergse Plassen (LG)

De rubriek Exotica

Canades Gans 15- 9 2 ex. Waal 2L, 1 ex. Waal 8L, 1 ex.
 Maas 15R (RvT)
 Casarca vanaf 14-9 1 ex. Ooypolder (div. wrn.)
 Nijlgans 14-10 43 ex. Ooypolder (RvT)
 Rode Kardinaal 8- 8 1 ♂ z. de Vilt (DH)
 Zebravink 15/19-9 1 ex. Maas-Waalkanaal Hatert (FS)
 Zwarte Zwaan najaar 3 ex. Ooypolder

PB : P. Brouwer	CS : C. v. Swaay	LB : L. v.d. Bergh
Rb : R. Bouwman	Ha : W. Hagemeijer	GM : G. Müskens
Re : M. Reijnders	WV: W. Verport	MA : M. Aarts
RP: R. Phalplatz	LB : L. Bas	FS : F. Snel
EJ : E. Jans	LG : L. Geraets	AE : A. v. Eck
OH : O. van Hoorn	MD : M. v. Dongen	RS : R. Schuurkes
DH : D. Heg	JP : J. v.d. Pluym	FSt: F. Strooband
FH : F. Hustings	JJ : J. Jacobs	FA : F. Arts
TB : T. v.d. Berg	DV : D. Visser	PE : P. Egelmeers
RvT: Rivierentelling	Hs : echtp. Hermsen	RG : R. Gorissen
HM : H. Meekes	JB : J. v.d. Brugge	JT : J. Thissen
AS : A. v. Swaay	JH : J. Helmer	LGl: L. v.d. Glas

Alle inzenders wer van harte bedankt!

De volgende aflevering van de waarnemingenrubriek zal de maanden november en december beslaan.

Waarnemingen graag zo snel mogelijk na het verschijnen van deze Mourik versturen naar

Peter Brouwer
 Pater Brugmanstraat 49
 6522 EH Nijmegen

WITGATJE

Dick Heg is voor het schrijven van een artikel nog steeds hevig geïnteresseerd in waarnemingen van Witgatjes.
 Waarnemingen opsturen aan Peter Brouwer.

IJSVOGEL

Edward Jans roept iedereen op zoveel mogelijk waarnemingen van IJsvogels te verzamelen en door te geven aan de waarnemingssecretaris. Dit moet gezien de broedgevallen in onze omgeving niet al te moeilijk zijn, dunkt me.

GRUTTO

Komend voorjaar worden er weer tellingen georganiseerd op Grutto-slaapplaatsen in het hele land. Geprobeerd wordt om in het werkgebied van de VWG Rijk van Nijmegen op alle geschikte plaatsen te gaan tellen. Hiervoor zijn heel wat mensen nodig. Gezien de ervaringen van vorig telseizoen, zullen in grote gebieden geen slaapplaatsen gevonden worden. Controle vóór de officiële teldata maakt tellingen op die data dan overbodig (nog nader bekend te maken). Zo kan de beschikbare mankracht efficiënt gebruikt worden.

Mensen die aan deze tellingen willen meedoen, kunne zich bij de waarnemingssecretaris opgeven, eventueel met opgave van voorkeurs-
 telgebied.

de vilt BROEDVOGELINVENTARISATIE 1984

Inleiding

In het kader van het Broedvogel-Monitoring-Project (BMP) werd in de zomer van 1984 de Vilt onderzocht op het voorkomen van broedvogels, alsmede de aantallen broedvogels per soort. De Vilt is een oude Maasarm van + 35,5 ha, die nu voor een deel is dichtgegroeid zodat een gevarieerd moerasbos met riet, wilg, els, eik, berk en op de droge stukken rijke ondergroei is ontstaan om de plas heen, die nog niet is dichtgegroeid. Het gebied is rijk aan vogels.

Inventarisatie

De Vilt werd naar de richtlijnen van het BMP geïnventariseerd. Bij alle inventarisatietochten was Dick Heg aanwezig (bij verschillende bezoeken vergezeld van andere vroege vogelaars), op 8-4 heeft echter Ton v.d. Berg c.s. geteld.

Bezoekdata:

24-3 6.00 - 8.15 uur	13-5 5.15 - 8.00	23-6 20.00 - 22.00
8-4 6.30 - 8.30	25-5 5.00 - 7.30	1-7 19.40 - 21.40
15-4 6.20 - 9.10	3-6 2.00 - 3.00	4-7 4.55 - 7.10
30-4 5.30 - 8.00	9-6 18.50 - 22.30	4-7 14.15 - 16.00
30-4 20.30 - 22.30	12-6 4.50 - 7.40	

Broedvogels

Van de volgens soorten werden territoria, danwel broedgevallen vastgesteld. Het cijfer achter de soort geeft het aantal territoria aan. Van sommige soorten plaats ik ook een soortkaart, achter die soorten staat het kaartnummer aangegeven.

Fuut	6	Grote Lijster	2
Wintertaling	1	Bosrietzanger	6 (kaart 7)
Zomertaling	1	Spotvogel	3 (kaart 7)
Wilde Eend	7	Kleine Karekiet	37 (kaart 7)
Slobeend	2	Grasmus	4
Bruine Kiekendief	1	Tuinfluitter	10 (kaart 8)
Fazant	3	Zwartkop	10 (kaart 8)
Waterral	3	Tjiftjaf	33 (kaart 11)
Waterhoen	24 (kaart 1)	Fitis	27 (kaart 10)
Meerkoet	14	Grauwe Vliegenvanger	1
Holenduif	1	Staartmees	3
Houtduif	13	Matkop	6 (kaart 9)
Tortelduif	9 (kaart 2)	Pimpelmees	5
Koekoek	5	Koolmees	7 (kaart 9)
Ransuif	1	Wielewaal	2 (kaart 12)
Grote Bonte Specht	1	Vlaamse Gaai	2
Winterkoning	32 (kaart 3)	Ekster	4
Heggemus	10 (kaart 4)	Zwarte Kraai	3
Roodborst	9 (kaart 4)	Spreeuw	3
Nachtegaal	4 (kaart 5)	Ringmus	1
Blauwborst	2	Vink	1
Gekraagde Roodstaart	1	Rietgors	18 (kaart 12)
Merel	24 (kaart 5)	Rode Kardinaal	1*
Zanglijstér	8		

* (waarschijnlijk) solitair ♂, wel zingend

Niet-Broedvogels

De volgende soorten werden wel één of malen vastgesteld in de Vilt en onmiddellijke omgeving, maar hadden waarschijnlijk daar geen territorium danwel zouden daar gebroed hebben. Dodaars, Knobbelzwaan, Tafeleend, Kuifeend, Sperwer, Buizerd, Torenvalk, Boomvalk, Watersnip, Turkse Tortel, Goudhaan, Boomkruiper, Groenlin, Kneui; alsmede foeragerende zwaluwen, Blauwe Reiger en een overtrekkende Grote Gele Kwikstaart.

Beschouwing

De inventarisatie van de Vilt verliep voorspoedig. De enige moeilijkheid was dat vaak doorgelopen moest worden om de gehele route binnen de tijdslimiet gerond te hebben, mede doordat circa 1/3 deel van die route niet over paden loopt, maar langs de randen van weilanden en bouwland, en over sloten en prikkeldraad. Lastig waren de kleine inventarisatiekaart ("helemaal blauw van de ingetokende vogels") en de onoverzienbaarheid van het gebied.

De nachtextcursie is door het slechte weer op 3-6 (teveel wind) compleet mislukt. Er werd niet met cassetterecorder gewerkt, hoewel dat voor de Vilt nuttig zou zijn geweest.

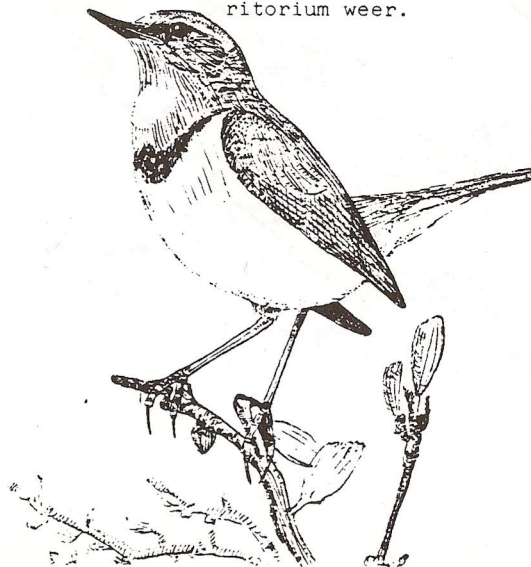
De Vilt bleek veel broedvogels te bevatten, sommige (verwacht) veel, andere (onverwacht) weinig. Ook dit jaar broedden er Bruine Kieken dieven in de Vilt, ze zijn waarschijnlijk verstoord door het opkomende hoge water. In 1983 vlogen er 3 jongen uit (eerste broedgeval). In 1984 werden vanaf begin april zowel ♂ als ♀ gezien. Het jachtgebied bestreek de gehele wijde omgeving, waaronder de Oeffeltse Weiden. Tijdens de inventarisaties werd alleen het ♂ gezien, dat in de vroege ochtenden (vaste prik) uit het riet opvloog, meestal richting oost. Er werd ook gezien hoe het ♂ met een forse tak in het riet dook. Buiten de inventarisaties om werd het ♀ ook daar gezien. Van de Waterral werd alleen de roep gehoord ("biggetje" en herhaalde tokkende geluiden), niet éénmaal duidelijke aanwijzingen voor een broedgeval. Langs het schelpenpad werd echter nog in juli een adulte Waterral gehoord, die vrijwel zonder onderbrekingen riep (ook 's middags!) en dat meerdere inventarisaties, misschien om een schare jongen bij zich te houden....

De Nachtegaal werd in 1984 opvallend weinig gevonden: maar 4 territoria. De oorzaak daarvan is mij niet bekend, daar zich uiterlijk niets beduidends veranderd heeft in de Vilt en andere oorzaken nochtans buiten mijn blikveld liggen (ik krijg de indruk dat deze achteruitgang zich op meer plaatsen manifesteert!?)

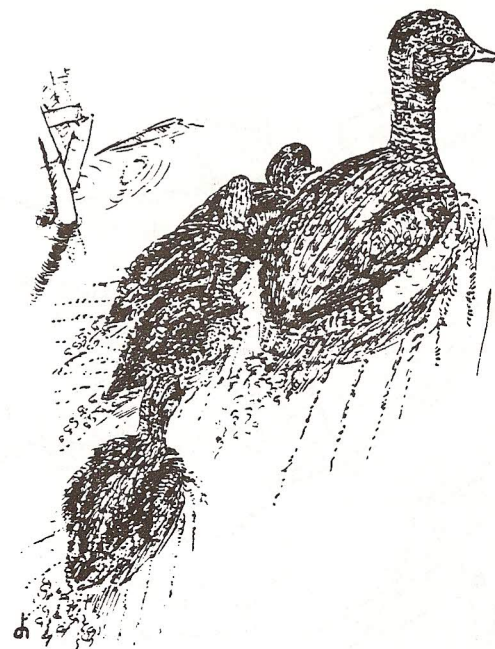

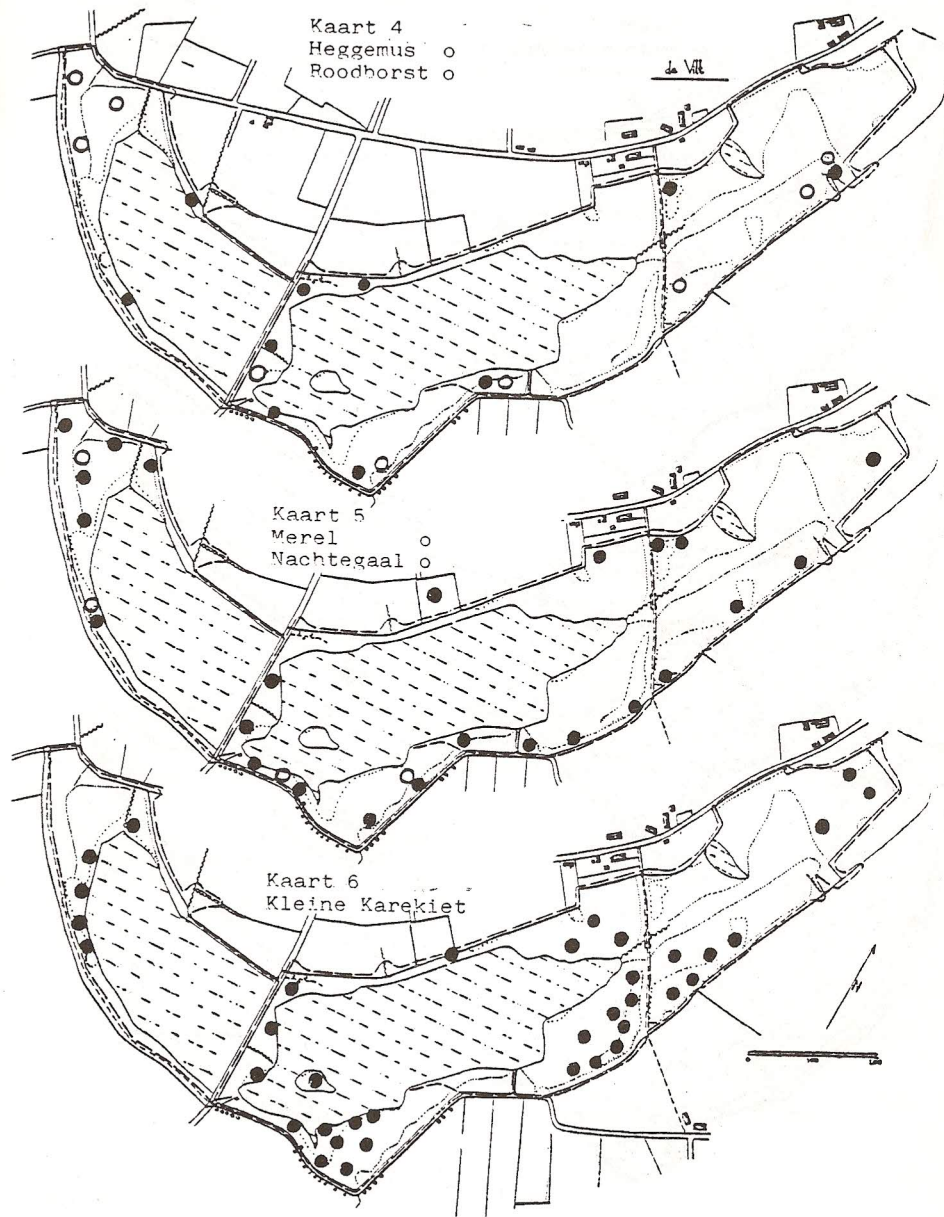
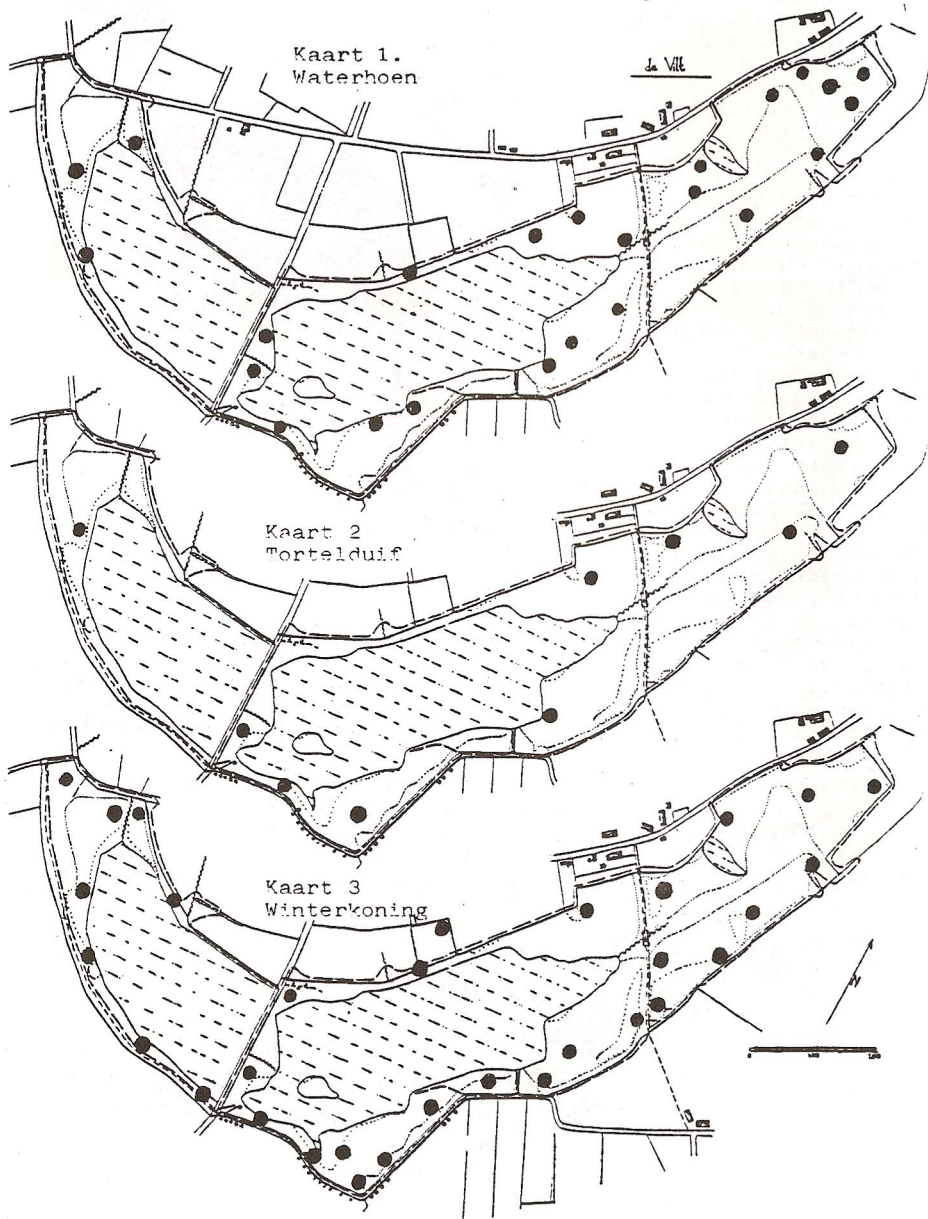
Er werden twee territoria van de Blauwborst vastgesteld. De Blauwborst is een fervente zanger en werd zodoende op praktisch elk ochtendbezoek vastgesteld. Het territorium in het ooststuk was echter minder duidelijk. Overigens werden in 1983 ook 2 ♂♂ Blauwborstjes gezien in april, er werd echter niet geïnterviewd, zodat niet duidelijk is of toen 1 ♂ verder is getrokken (danwel ..) ja ofte nee. Het vaststellen van Kleine Karekiet-territoria gaf nogal wat problemen, niet omdat deze zanger weinig zingt (integendeel), maar omdat de territoria dicht opeen liggen (relatief klein broedbiotoop). Daarbij gebeurde het geregeld dat een zingend exemplaar plotse-ling ophield en ergens dichtbij een ander(?) begon. Overigens zingt de Kleine Karekiet ook 's nachts flink. Blijkbaar heeft de Rode Kardinaal ♂ de winter overleefd, voor het eerst in de Vilt opgedoken in het voorjaar van 1983, was hij in het voorjaar van 1984 weer present: vrolijk zingend en wel! Wat zou dat beest een dorogewinterde broedvogelinventariseerder hoofdbre-ken kunnen bezorgen met zijn eigenaardige, welluidende douke-douke-douke-douk geluid.

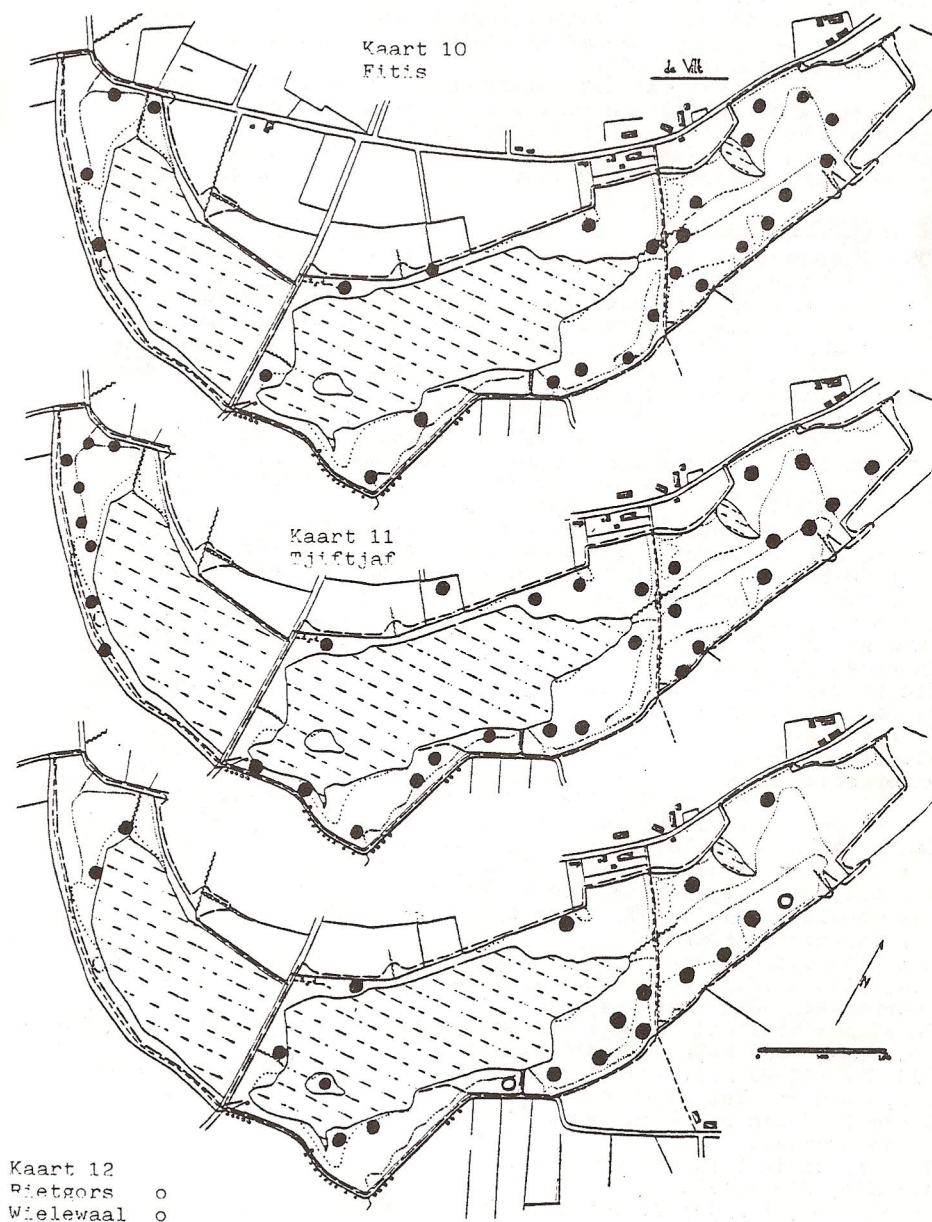
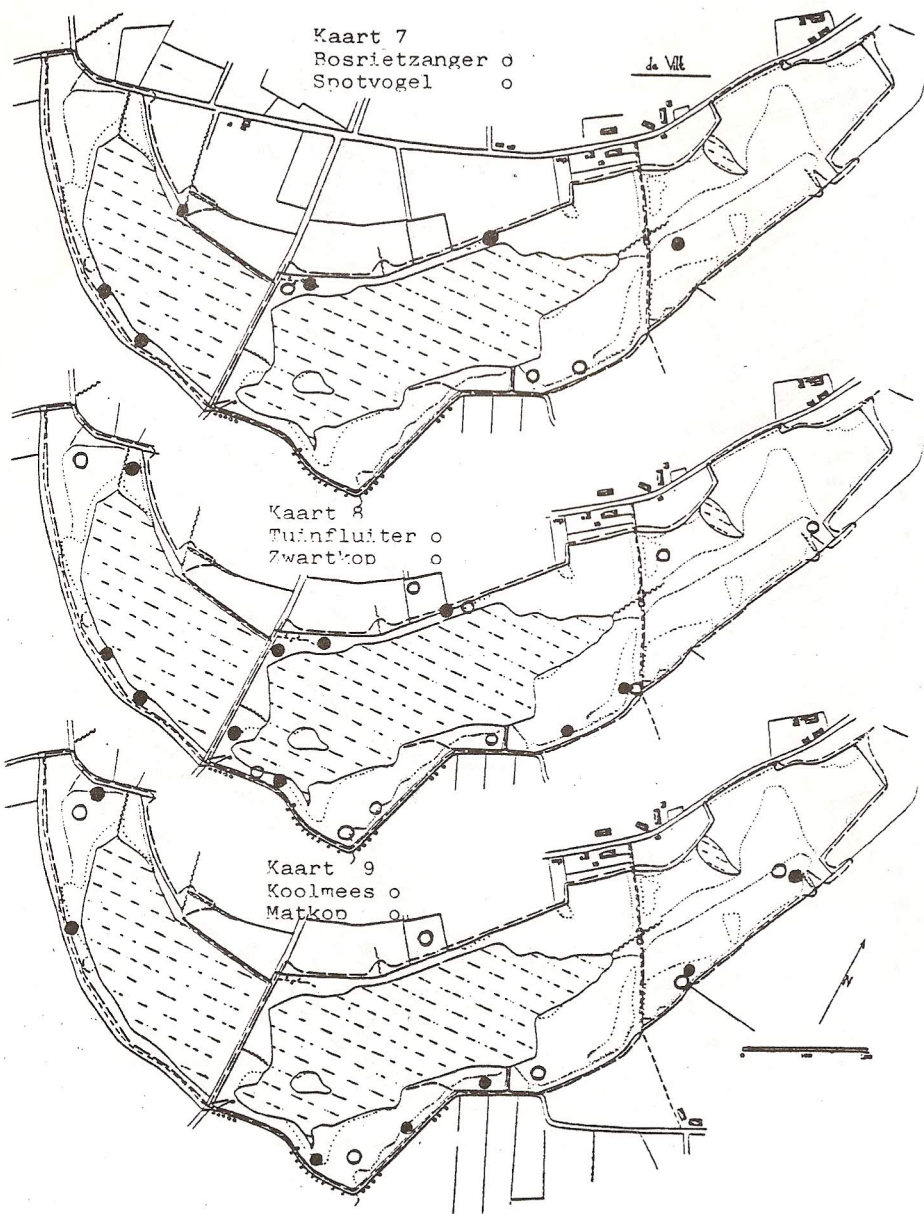
Bij kaartjes: NB. De stippen geven ongeveer het midden van het territorium weer.

Dick Heg
Passtraat 3
5826 AL Groeningen
tel. 04781-2161

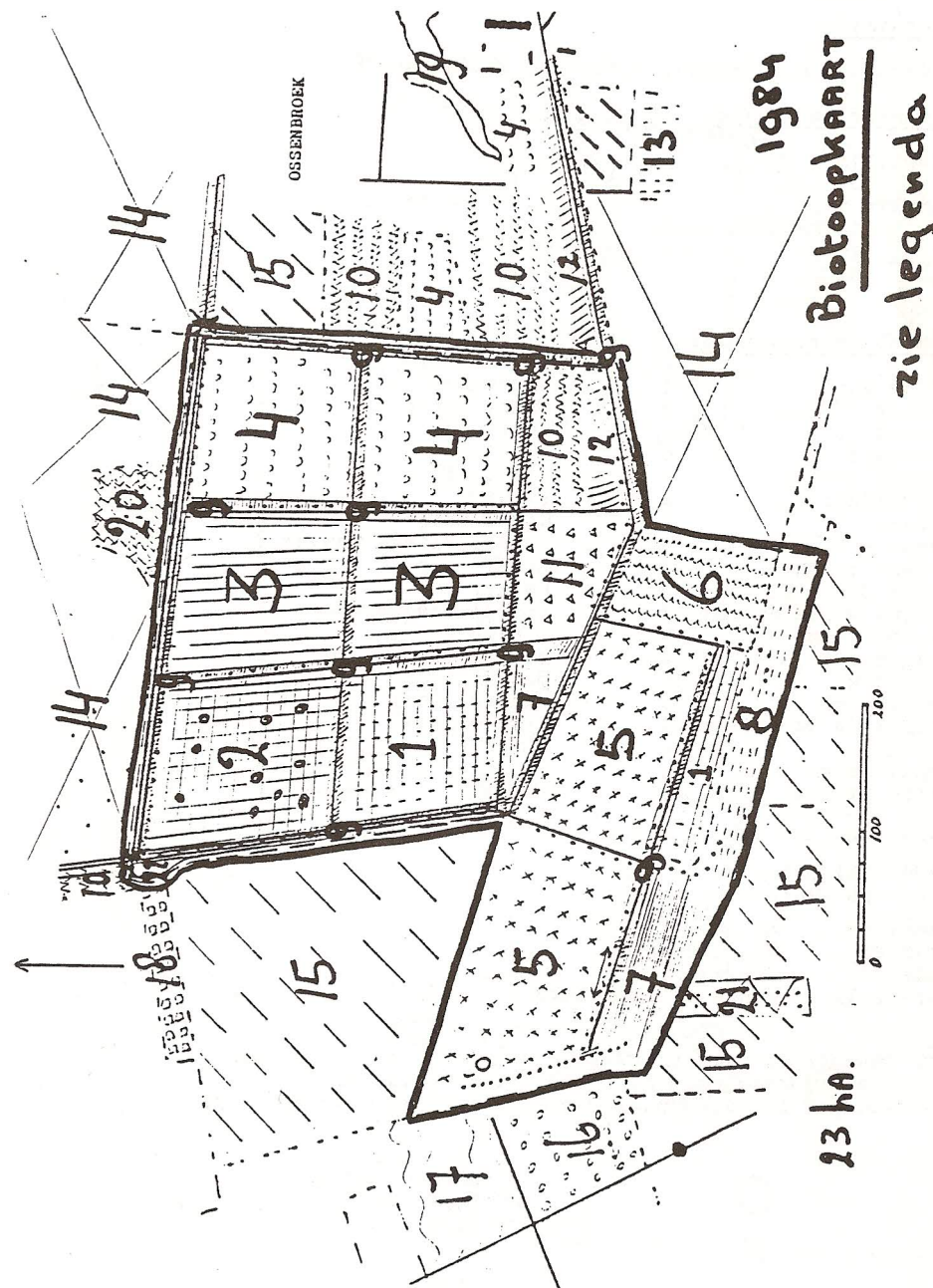

Ossenbroek ligt ter weerszijden van de weg van Beers naar Haps, het is een landgoed met een totaal oppervlakte van ca. 113 ha., bestaande uit boomlanden, naald- en loofbossen, restanten van boomgaarden en landbouwgrond.

In het noordelijk deel van het onderzochte gebied stroomt een sloot, welke zich splitst in punt 22. In het gehele gebied komen greppels voor, waarin in natte perioden water staat. Het landgoed is opgesteld voor publiek. Er komen enkel onverharde paden/wegen voor, alleen voor voetgangers toegankelijk.

Biotoop-beschrijving:

1. 100% Fijnspar; dicht oopen, monotoon, "donker" bos; nauwelijks onderbegroeiing.
2. 30% Els, Berk en een enkele Lijsterbes (1-6 mtr.); gemengd, dicht oopen; 10 solitaire Eiken (10-20 mtr.), verspreid staand.
3. 95% Populier (10-20 mtr.), 5% Berk (10-20 mtr.), onderbegroeiing en opslag Els, Wilg, Amerikaanse Vogelkers en Eik (1-10m.). Langs de randen Berken. Varens.
4. Grasland, kort en begraasd door jong vee en pony's.
5. Enkele jaren geleden is hier eikenhout gekapt. Stronken zijn blijven zitten, deze zijn opnieuw uitgeschoten (ca. 1 m.). 30% Eik (1-15 m.), 10% Berk, open, weinig onderbegroeiing. Veel dode takken blijven liggen. In dit perceel, westelijk deel, ronde waterplas (uitgraving/drinkplas), ca. 5 mtr. doorsnee, omgeven door Berken (5-15 m.).
6. In 1932-1933 gekapt. In 1983 opnieuw aangeplant met Eik (100%) (ca. 1 m.), onderbegroeiing: zuring.
7. 95% Berk (1-6 m.), dicht oopen. 5% Eik (1-10 m.). Langs de rand een rij Populieren (15-25 m.) en twee rijen Eik (15-25 m.). In eikenlaan tussen nr. 5 en nr. 7: 6 exx. Lariks.
8. Eik (100%) (15-25 m.), onderbegroeiing: Berk (1-6 m.), langs de rand Vlierbes.
9. Door het gehele gebied lopen paden/wegen met Eik als laanbeplanting, (15-25 m.). In eiken bevinden zich meerdere hollen. Ondergroei: Berk, Els, Am.Vogelkers, Vlierbes, Braam en grassen. Ca. 20% van de paden is onbegaanbaar als gevolg van bramenstruiken. Langs paden greppels: begroeiing o.a. Varens.
10. 30% Populier, bomenrijen (25-35 m.), struiklaag: Els. 20% Eik, onderbegroeiing: Els en Braam.
11. 30% Populier (15-25 m.), bomenrijen, struiklaag: Berk, Els en Am. Vogelkers.
12. Eik (15-25 m.), bomenrijen. Onderbegroeiing: Vlierbes, Lijsterbes, Els, Am.Vogelkers en Braam (50%). Sloot en ven met water.
13. Sparren-aanplant (kerst-spar).
14. Grasland: hooiland, na mei begrazing door koeien. Bemesting: Gier.
15. Bouwland: 100% Maïs. Bemesting: gier.
16. 30% Eik (10-20 m.), 20% Berk, weinig onderbegroeiing, vrij open.
17. Eik, Berk en Els: meer onderbegroeiing, dichtere begroeiing. Langs rand een rij Populieren (25-35 m.).
18. Eiken-houtwal.
19. Vijver, in de tuin achter landhuis.
20. 30% Els, 20% Acacia, aan de rand rij met Populier.
21. Appelboom (2 rijen), voorheen appelboomgaard, in 1983 gekapt op 2 rijen na.
22. Splitsing van sloot. Beplanting: Populier, Hazelaar en Els.

Waarnemers

L.Geraets, H.de Vries, R.Böhmer, Th.Janssen

Inventarisatiedagen

maart: 18	mei: 5
31	13
april: 7	13 nachtexcursie
13 nachtexcursie	19
15	26
23	juni: 10
	23

Aantal territoria per broedvogelsoort.

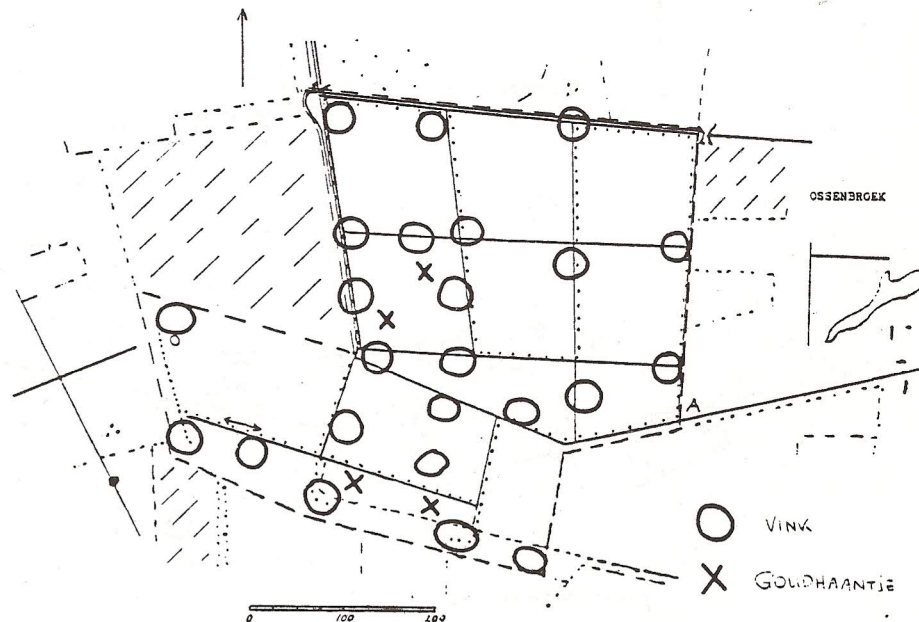
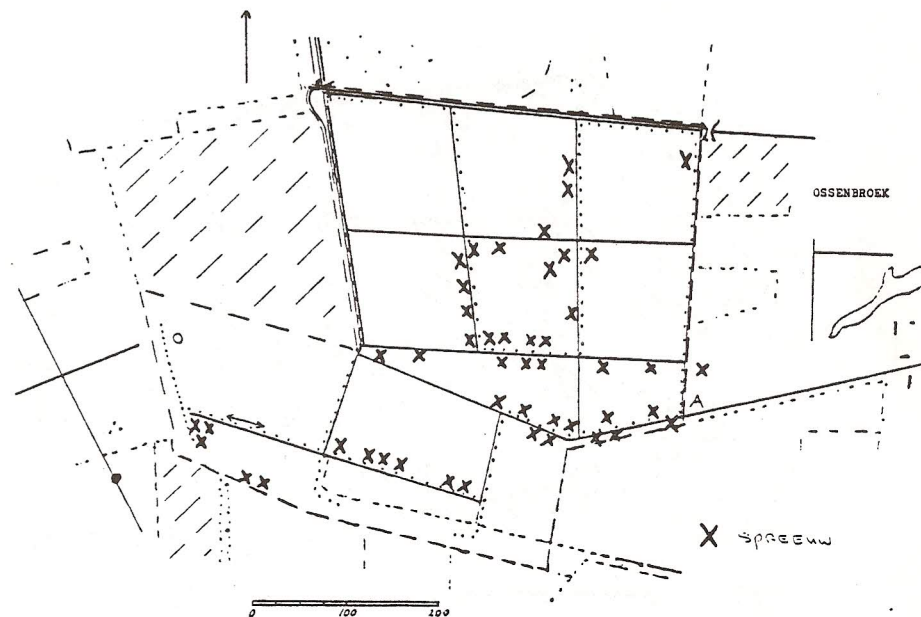
Wilde Eend	1	Spotvogel	3
Fazant	3	Tuinfluitier	12
Holenduif	2	Zwartkop	12
Houtduif	16	Fluiter	1
Turkse Tortel	2	Tjiftjaf	11
Tortelduif	2	Fitis	3
Bosuil	1	Goudhaantje	4
Ransuil	1	Grauwe Vliegenvanger	3
Groene Specht	1	Staartmees	2
Grote Bonte Specht	3	Matkop	2
Kleine Bonte Specht	1	Pimpelmees	15
Winterkoning	19	Koolmees	16
Heggenus	2	Boomklever	2
Roodborst	16	Boomkruiper	7
Nachtegaal	5	Vlaamse Gaai	1
Gekraagde Roodstaart	1	Zwarte Kraai	1
Merel	22	Spreeuw	47
Zanglijster	9	Ringmus	1
Grote Lijster	2	Vink	24

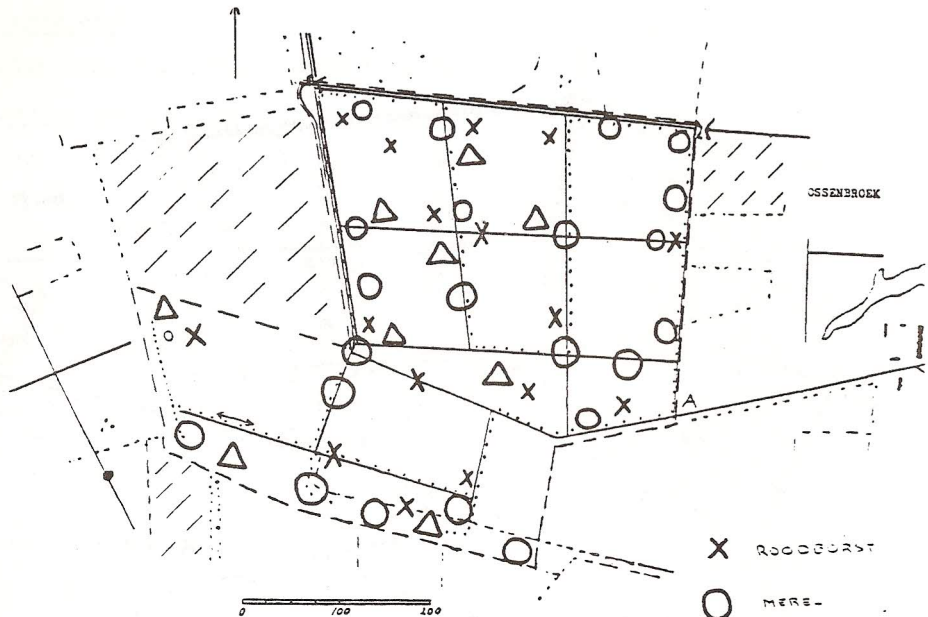
Verder zijn nog de volgende doortrekkers en/of zwervers waargenomen:

Havik	Koekoek
Sperwer	Boompieper
Buizerd	Braamsluiper
Torenavalk	Bonte Vliegenvanger

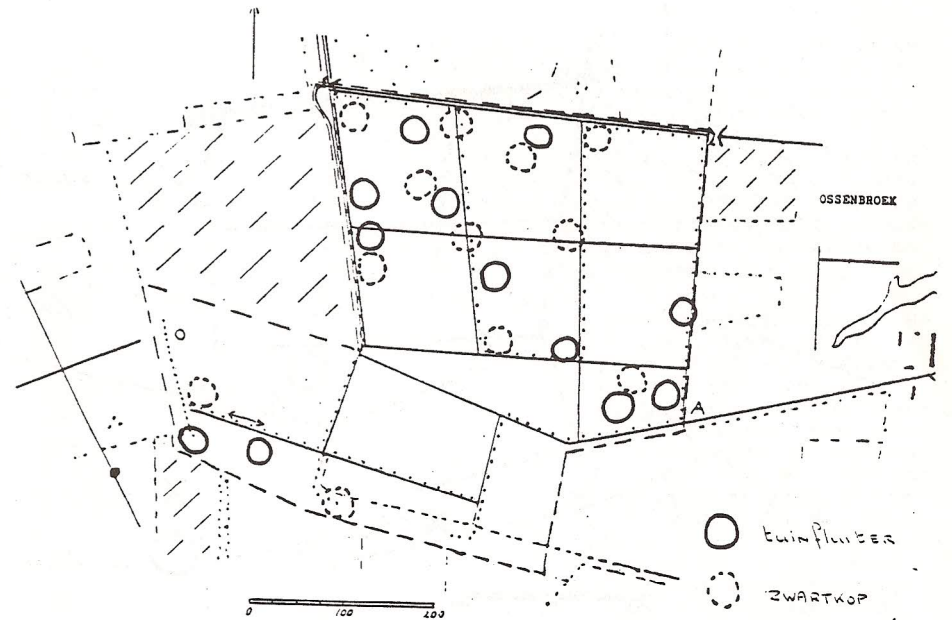
Van de soorten met minstens 4 territoria zijn verspreidingskaartjes opgenomen, behalve van de houtduif. De houtduif is voornamelijk aanwezig in de sparreboesjes.

Louis Geraets
Burg. van Raaystraat 27
5437 BC Beers

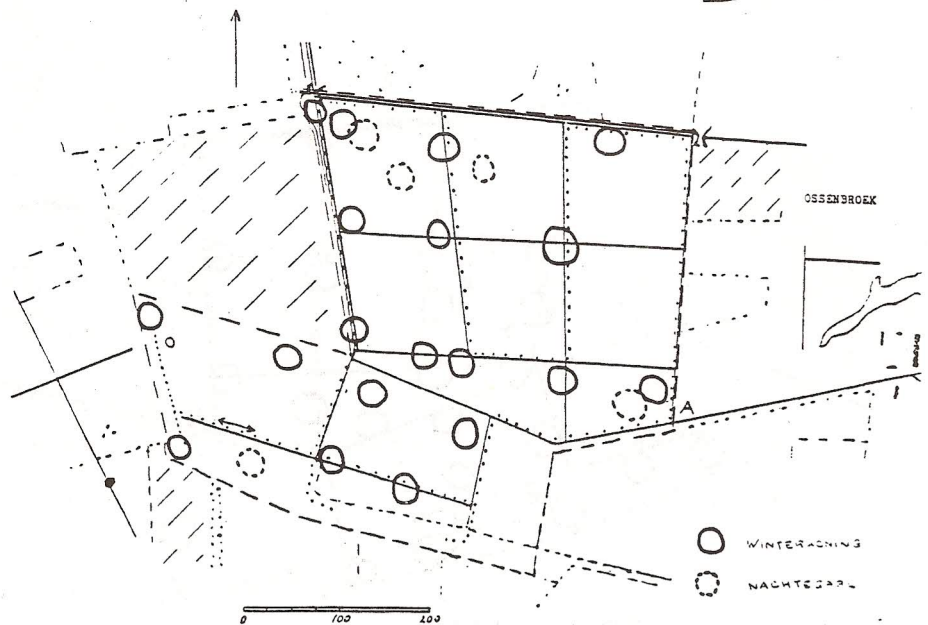

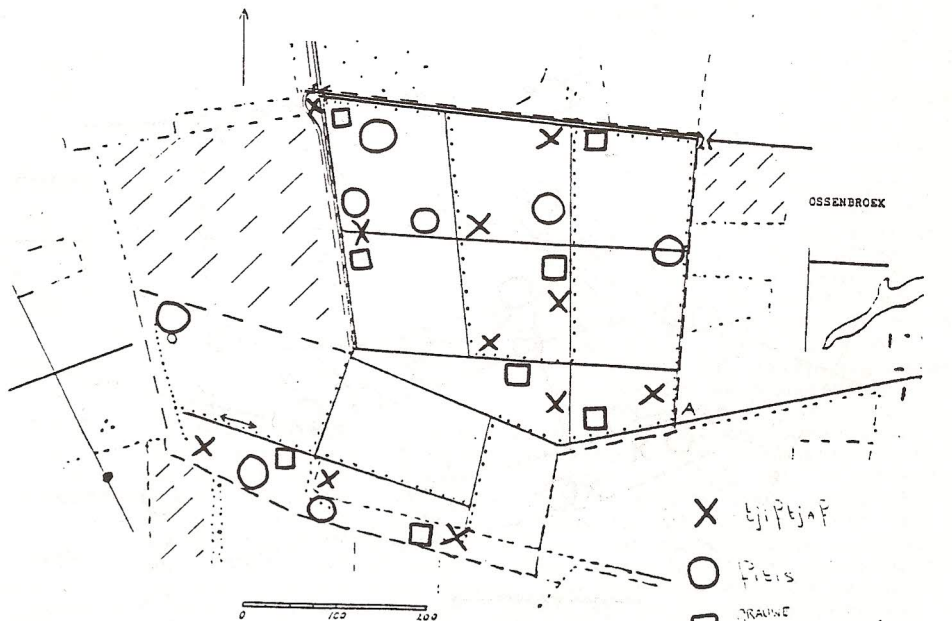
- X ROOGBURST
- O MEREL
- Δ ZANGLISTER

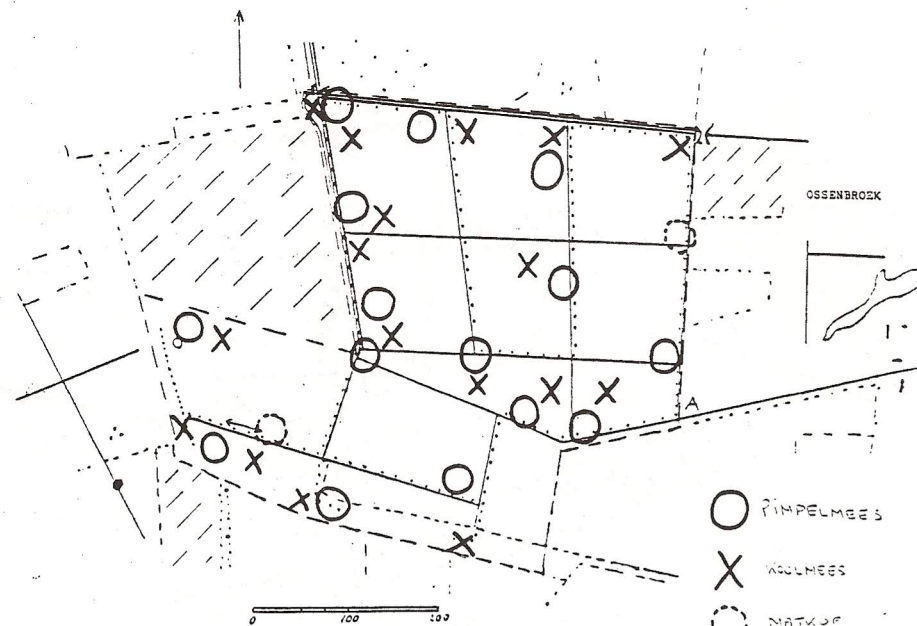
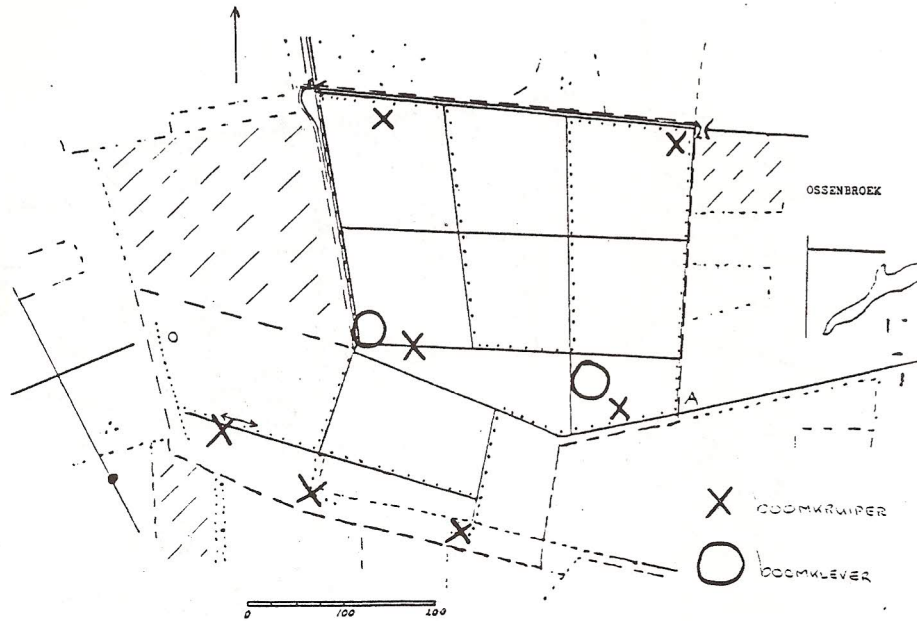
- O LUIJFLUWER
- ⊙ ZWARTKOP

- O WINTERADING
- ⊙ NACHTEDAAL

- X EIJPEJAF
- O PERS
- GRAUWE VLEGENWASER

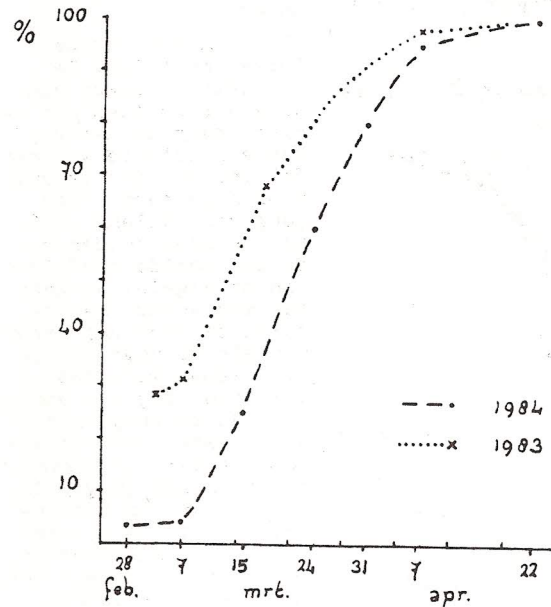

Volgens traditie volgt weer het verslag van de nesttellingen in de roekenkolonies binnen ons werkgebied; dat wil voor 1984 nog steeds zeggen in het Land van Maas en Waal, Oost-Maaskanten bij Boxmeer. Dit verslag is deels een aanvulling op het vorige over 1983, verschenen in Mourik 10(1); daarom kunt U dat erbij raadplegen. Evenals in 1983 is er sprake van een vooruitgang van circa 13 % ten opzichte van het voorgaande broedseizoen. Maar terwijl in 1983 het totale aantal kolonies hetzelfde bleef, is er in 1984 een complete uitzaai van (kleine) nieuwe kolonies, een zeer interessante ontwikkeling: zal de Roek zijn verloren gegane broedterreinen (Rijk van Nijmegen, Land van Cuyk, Betuwe) weer gaan innemen?

Nestbouw en beïnvloedende factoren

Afgelopen winter was weliswaar zeer zacht, het voorjaar van 1984 was beslist koud te noemen. Dat valt goed te merken aan de Roeken, die begonnen een stuk later dan in 1983 met de nestbouw: op 3 maart 1983 had 28% van de broedparen tenminste een begin gemaakt met het nest, terwijl op 7 maart 1984 4,5% zover is. Die achterstand ten opzichte van 1983 blijft de gehele nestbouwperiode bestaan, maar is op 7 april toch bijna ingelopen: nesten in aanbouw of gereed 97% in 1983, 95% in 1984 (zie fig. 1). Ter vergelijking is in figuur 1a de gemiddelde dagelijkse temperatuur in de beginperiode van de nestbouw uitgezet voor zowel 1983 als 1984. Duidelijk is dat de gemiddelde temperatuur in 1983 ruwweg 1-4°C hoger ligt dan in dezelfde periode in 1984. Ook viel in 1984 in deze tijd meer neerslag (o.a. sneeuw), was de wind kouder met minder zon, kortom het weer was nog minder aangenaam dan in 1983, een toestand, die zelfs nog langer duurde dan de aangegeven periode.

fig. 1 voortgang nestbouw

Omdat een aantal kolonies meermaals zijn geteld met een tussenpoos van 1-2 weken is het mogelijk iets over verschillen in nestbouwactiviteiten te zeggen tussen verschillende kolonies (fig. 2). De Roeken van kasteel Appelteren beginnen eerder dan de andere, maar vanaf 15 maart ligt de voortgang precies op het gemiddelde van alle kolonies tesamen. De kolonie van tolbrug Bergharen ligt aanvankelijk iets achter, maar via een "tussensprintje" in de tweede helft van maart wordt die achterstand meer dan goed gemaakt. Tenslotte de kolonie van Uland, die start uitgesproken laat, blijft steeds achteraan hobbelen om pas in de eerste week van april boven het gemiddelde te komen,

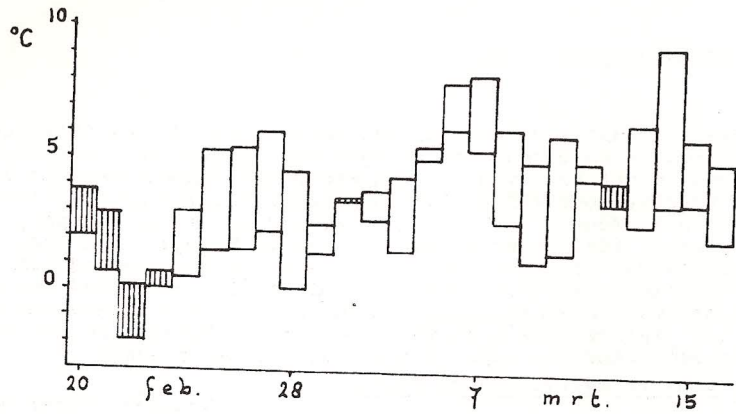
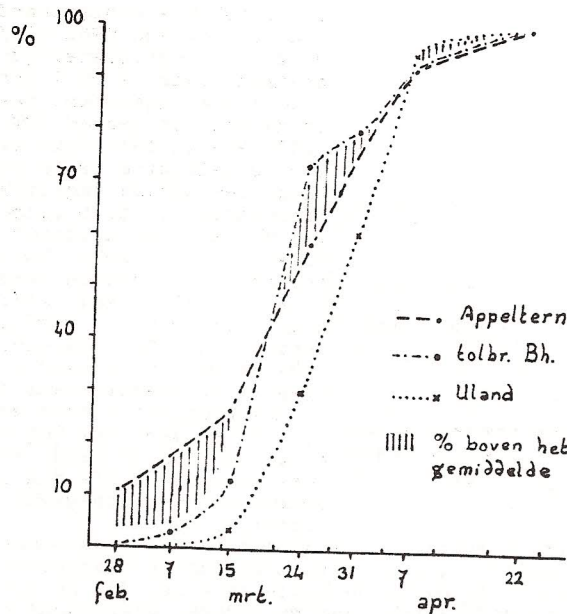

fig 1A gem. dag. temp. (verschil) periode 20/2 - 16/3
1983 en 1984
▨ 1984 hoger ; □ 1983 hoger

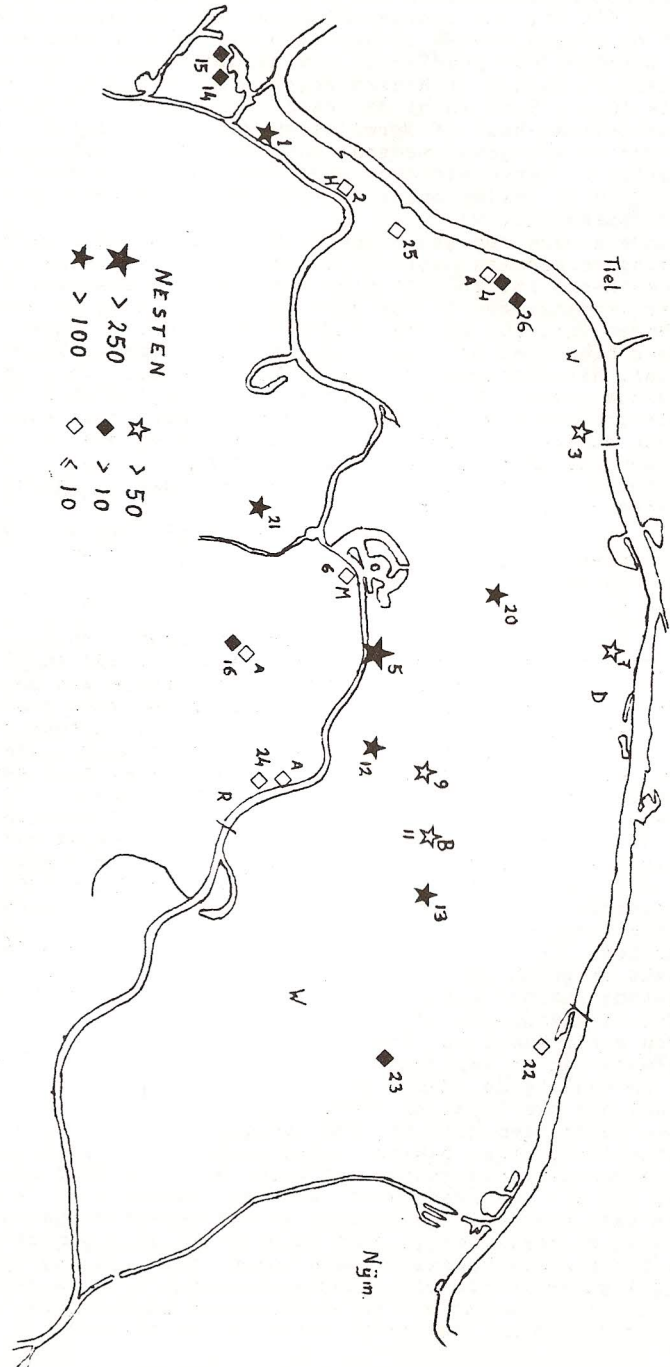
fig. 2 voortg. nestbouw in 3 kolonies

als ruim 90% van de Roeken nestelen. De precieze oorzaken van deze verschillen ken ik niet, maar de leeftijd van een kolonie kan een rol spelen: die is oud voor Appeltern, maar jong voor Ulland. Dit zal verband houden met de gemiddelde leeftijd van de vogels: aangenomen mag worden dat het juist de voor het eerst nestelende vogels zijn, die nieuwe kolonies stichten. Bij een aantal soorten is aangetoond, dat oudere, ervaren vogels eerder met nestelen beginnen dan jonge. In dit verband is het opvallend dat de nieuwe kolonietjes pas laat in het seizoen ontdekt werden, wat niet zonder meer aan "over het hoofd zien" geweten kan worden. Zo was op 31 maart nog geen nest te bekennen in het bosje nabij het Hoge Veld te Wamel, maar vestigden zich hier in april toch nog 22 paren. Een complicerende factor kan in dit geval evenwel zijn dat Roeken die hun nestbos kwijt zijn, enige tijd nodig hebben om een nieuwe stek te vinden; de Roeken van het Hoge Veld zijn ongetwijfeld afkomstig van het gekapte populierenbosje bij Zennewijnen, aan de overzijde van de Waal. Zie verder het merkwaardige gedrag van de Ulland-roeken in 1983, Mourik 10(1).

--- Appeltern
- - - tolbr. Bh.
..... Uland
▨ % boven het gemiddelde

fig. 3

Er zijn twee manieren waarop nieuwe kolonies kunnen ontstaan.

1- Gedwongen verhuizing van de gehele kolonie naar een of meer nieuwe nestplaatsen door het ongeschikt worden van de oude nestplaats, wat bij ons doorgaans kappen van het nestbos betekent. Omdat de meeste bosjes in het Land van Maas en Waal en de Maaskant uit Canadese populieren bestaan en bedoeld zijn voor produktiehout, moeten de Roeken regelmatig verhuizen (zie ook Mourik 10:1). Soms wordt de nestplaats ongeschikt door dunnen (gedeeltelijke kap) of verwijderen van de ondergroei. De Roeken reageren in dit geval meestal door de kolonie meer geleidelijk te verlaten, verspreid over 2 of meer jaren. Voorbeelden hiervan vormen de (ex)kolonies de Pas (nr. 8), Megense Ham (nr.17) en de Aspert (nr. 9).

Een andere vorm van gedwongen verhuizing kan door regelmatige bejaging veroorzaakt worden. Omdat de Roek al enige jaren volledig beschermd is, zou dit niet meer mogen voorkomen. Er bestaan echter verdenkingen ten aanzien van de kolonies bij het klooster van Haren (nr. 16) en die van de Aspert (nr.9), omdat de achteruitgang hier niet of slechts deels logisch te verklaren valt.

2- Uitzaai. Het vestigen van dochterkolonies door voor het eerst broedende vogels. Zoals bij zoveel standvogels zijn de oudere vogels grotendeels plaatstrouw, maar kunnen jonge vogels zich ver van hun geboortegrond vestigen. Kolonies die op deze manier ontstaan beginnen gewoonlijk bescheiden.

Van de nieuwe kolonies van de laatste vier jaar is nagegaan tot welke categorie ze behoren.

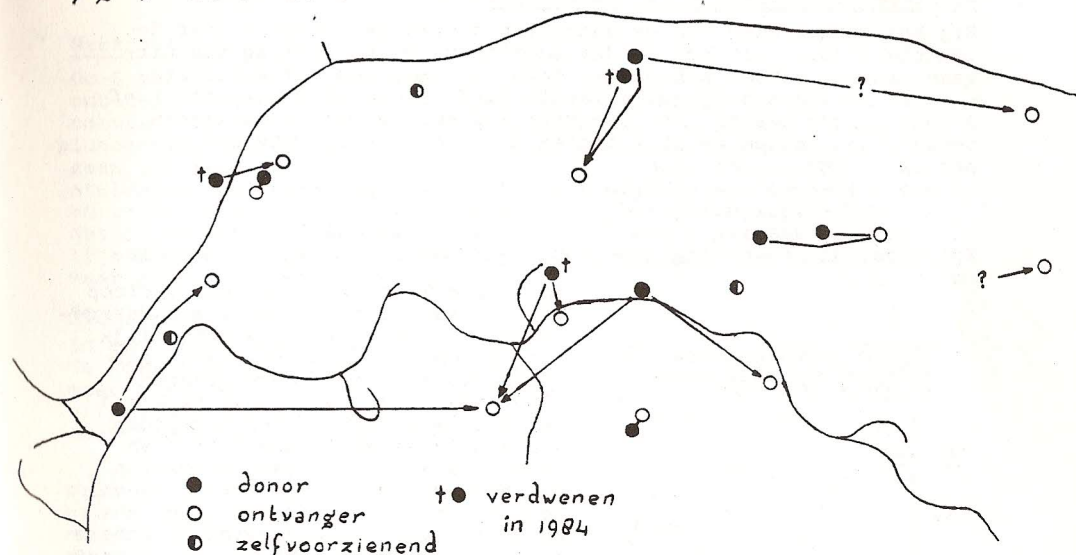
Cat.		1981	1982	1983	1984	Totaal
1	Verhuizing	2	1	1	3	7
1a	Hervestiging				1	1
2	Uitzaai		1	1	6	8

De nieuwe kolonies van 1984, die door gedwongen verhuizing ontstonden, zijn: Pompstation (nr. 21), Hoge Veld (nr. 26) en Klooster-2 (nr. 16A). De hervestiging betreft het kolonietje aan de Schelesdijk (nr.6), dat in 1983 in de nestbouwfase van zijn nestbomen werd beroofd, maar nu iets verderop langs de dijk een nieuwe stek vond. De overige nieuwe kolonies van 1984 ontstonden door uitzaai. De gunstige verhouding uitzaai:verhuizing is ongetwijfeld een gevolg van de toleranter houding ten opzichte van de Roek.

Figuur 4 toont de vermoedelijke band tussen de verschillende kolonies in de zin van het leveren van broedparen door de ene kolonie (de donor) aan een andere (de ontvanger). Bij enkele kolonies blijft de aanwas binnenshuis (zelfvoorzienend). Het kaartje - overigens een vereenvoudiging van de werkelijkheid, alleen het netto-resultaat komt tot uiting: er zal veel meer onderlinge uitwisseling bestaan van paartjes, die over en weer in elkaars kolonies gaan nestelen - is gemaakt op grond van drie aannames:

- Uitgaande van het Land van Maas en Waal en de Oost-Maaskant als zelfvoorzienende eenheid, zonder veel uitwisseling met broedgebieden zoals Maasland, Kromme Rijngebied, Liemers of Boxmeer.
- Uitgaande van de gemiddelde aanwas van 12% voor het Land van Maas en Waal is de ideale met de werkelijke aanwas vergeleken per kolonie over 1983 en 1984.
- Nieuwe vestigingen niet ver van moederkolonies. Dit is enigszins hypothetisch, omdat bekend is dat jonge Roeken zich zeer ver van hun geboortekolonie kunnen vestigen; het is echter onwaarschijnlijk, dat dit "georganiseerd" gebeurt. Daarom houd ik deze zienswijze maar even vol. De kolonie in het Personenbos stelt me echter voor raadsels: er is geen naburige kolonie aan te wijzen waar deze broedvogels vandaan kunnen komen, mogelijk was hier echter al in 1983 een kolonietje, dat toen onopgemerkt is gebleven. Het is duidelijk dat een en ander alleen gestaafd kan worden middels diergaand onderzoek (ringen bijvoorbeeld).

fig 4. Kolonies en relaties

Tabel 1. Roekenkolonies in ons werkgebied

NR.	TERREIN	PLAATS	BIOTOOP	1983	1984	BEZOEK
14	kerk	Alem	populierenrij	15	?	-
15	Maasdijk	Alem	populierenrij	20	?	-
1	moerasbos	Sint-Andries	moerasbos(wilg)	233	193	4 mei
2	kerkhof	Heerewaarden	lindensingel	10	10	4 mei
25	Waalbandijk	Heerewaarden	populier	-*	5	4 mei
26	Hoge Veld	Wamel	pop.rabatten	-	22	14 apr.
4	Molenwaard	Wamel	pop.rabatten	16	19	14 apr.
4a	Molenwaard-2	Wamel	pop.rabatten	-	6	14 apr.
3	W.-Alex.brug	Wamel	populierenbos	78	90	22 apr.
7	Sterrebos	Druten	populierenbos	101	99	4 mei
20	Uland	Altforst	populierenbos	100	137	6 mei
5	kasteel	Appeltern	eikenln/pop.bos	297	272	22 apr.
12	kooiplas	Batenburg	pop.singel	95	107	6 mei
9	de Aspert	Bergharen	populierenbos	98	62	6 mei
11	Tolbrug	Bergharen	populierenbos	81	85	6 mei
13	Planke Keet	Ewijk	populierenbos	96	162	6 mei
22	Doddendaal	Ewijk	populierenbos	-	3	12 mei
23	Personenbos	Beuningen	populierenbos	-	40	
21	pompstation	Macharen	populierenbos	?	120	
6	Scheles	Megen	pop.singel	-*	5	mei
16	klooster	Haren	pop.singel	32	27	12 mei
16a	klooster-2	Haren	pop.laan	-	7	mei
24	kerk	Overlangel	pop.singel	-	3	mei
24a	uiterwaard	Overlangel	populier	-	2	mei
18	de Biest	Boxmeer	populierenbos	386	466	4 mei

Nr. 26 Hoge Veld had in 1983 een voorganger, namelijk nr. 19 Zennewijnen (gekapt). Nr. 6 Schelesdijk is een hervestiging van een grotere kolonie, die in 1983 haar nestbos kwijtraakte door kappen. Nr. 21 Pompstation kan in 1983 daar al gevestigd zijn geweest (toen niet gecontroleerd).

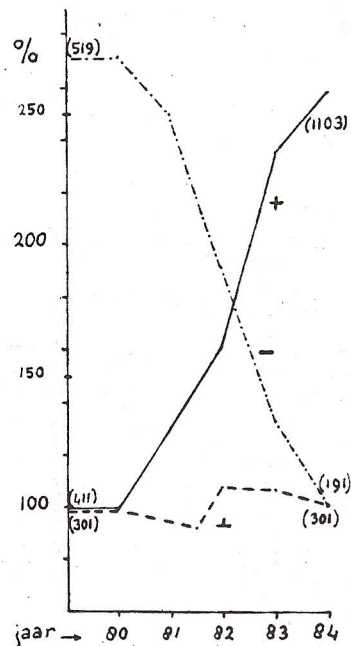
Winst- en verliesrekening. Capaciteit.

Bij het vergelijken van de aantallen nesten per kolonie over de laatste 5 jaar valt het op dat sommige kolonies gestaag vooruitgaan, andere echter achteruit, terwijl een derde categorie stabiel blijft. Als de jongste vestigingen en die welke slechts 1 of 2 jaar hebben bestaan en toen door kap sneuvelde, niet worden meegerekend houden we 15 kolonies over, die in de volgende groepen zijn onder te brengen.

- Groep 1 - gestaag achteruit : nrs 9+10, 7+8, 14+15
 2 - gelijkblijvend : nrs 2, 4, 5
 3 - gestaag vooruit : nrs 1, 3, 12, 11+13, 18

Kolonies, die onderling samenhang vertonen, zijn bij elkaar opgeteld.

fig. 5 aantalverloop (%)
in 3 cat. kolonies

In figuur 5 is het relatieve verloop van het aantal nesten grafisch weergegeven, voor elke groep afzonderlijk. Voor groep 1 is 1984 het basisjaar (=100), voor beide andere groepen 1980. Bovendien is (tussen haakjes) het totale aantal nesten per groep vermeld in de beginfase (1980) en de eindfase (1984). Deze tendenzen zijn te opvallend om louter op toeval te kunnen berusten. Waarom is de ene kolonie wel in trek en leidt de andere een kwakkelend bestaan of kwijnt weg? Afgezien van al eerder genoemde redenen om een kolonie te stichten/verlaten, namelijk verstoring door kap of afschot moeten er meer natuurlijke zijn, bijvoorbeeld de opnamecapaciteit van de kolonie, een (on)gunstige ligging ten opzichte van de voedselgebieden, onrust.

Het Sterrebos in Druten lijkt een voorbeeld van een kolonie met een vrij geringe opnamecapaciteit, een tamelijk ongunstige ligging en bovendien vrij onrustig, zeker indien vergeleken met bijvoorbeeld Uland. De Roeken van het Sterrebos foerageren in het broedseizoen (maar ook wel daarbuiten) op de stroomrug, ten westen van slachterij Hendrix. De uiterwaarden worden veel minder bezocht, terwijl het Leeuwense Veld mogelijk te ver is als de opgroeiende jongen steeds meer eisen gaan stellen. Daar het nestbos groot genoeg lijkt om eventueel het dubbele aantal broedpa-

ren te herbergen is de eerste beperkende factor hier vermoedelijk toch beschikbaar, gunstig voedsel terrein. Bij sommige kolonies is het wel duidelijk, dat door het geringe aantal bomen, de kolonie niet veel groter kan worden; voor de plaats-trouw van de Roek pleit dat dergelijke kolonies toch een lang leven kunnen leiden (bijv. kerkhof Heerewaarden). Een nieuw verschijnsel dit jaar is het nestelen in een alleenstaande boom: dit werd 2maal vastgesteld, namelijk tussen Heerewaarden en Dreumel langs de Waaldijk (nr. 25) en langs de Maas bij Neerlangel (nr. 24A). Misschien komt dit wel vaker voor, maar worden dergelijke kleine kolonietjes gewoonlijk over het hoofd gezien. In elk geval is duidelijk dat de groeikansen van zo'n vestiging niet groot zijn,

Nestroof

Op 6 april nam ik tijdens een neststelling waar dat een blijkbaar onbeheerd nest door een buur(man) wederrechtelijk van een tak werd ontdaan; binnen de kortste keren zat er een groep schreeuwende, plunderende collega's omheen en binnen 5 minuten was er letterlijk geen tak meer over en moest ik van mijn totaal 1 aftrekken. Het stelen van nestmateriaal is niet ongebruikelijk bij kolonievogels en zeker niet bij Roeken; dit maakt het ook minder waarschijnlijk dat er op grote schaal "speelnesten" zullen zijn, al is het mogelijk dat eerstejaars vogels op het laatste moment een nest bouwen, maar geen broedsel groot brengen.

Kauwtjes

In een aantal kolonies is gelukt op het nestelen van Kauwtjes tussen de Roeken. Voor zover kon worden nagegaan, gebeurde dat inderdaad, maar slechts op bescheiden schaal, zoals uit onderstaande cijfers blijkt. Het betreft hier vrije boomnesten (niet in hollen), die voor de Kauh nogal uitzonderlijk zijn.

	Kolonie	1983	1984
nr. 1	moerasbos Heerewaarden	-	2
nr. 9	de Aspert	1	3
nr. 11	tolbrug Bergharen	1	-
nr. 13	Planke Keet	-	2
nr. 12	kooiplas Batenburg	1	1
nr. 5	kasteel Appeltern	1	-
nr. 18	de Biest	3	2

Rectificatie

In het vorige artikel, over het broedseizoen 1983 in Mourik 10(1) zijn in tabel 1 op bladzijde 9 2 kolonies weggevalen:

nr.	Naam	Plaats	Biotoop	1982	1983	bezoekdatum
6	Scheleshoek	Megen	pop.rij	51	-	29-4
16	Klooster	Haren	pop.singel	75	32	10-5

Bovendien bleek er in 1982 nog een kolonisatie-poging in het natuurreservaat "de Meren" te zijn geweest, maar werd deze kolonie in de kiem gesmoord door het kappen van de populieren (med. v.d. Hurk). Wel weken de Roeken nog uit naar populieren langs de Merenweg onder Dreumel, die inmiddels ook al weer zijn gekapt (med. v.d. Bergh).

Dank

Het controleren van opsporen van kolonies in zo'n groot gebied begint voor één persoon knap ondoenlijk te worden, maar gelukkig kreeg ik van enkele personen waardevolle tips: Leo van den Bergh maakte me attent op de kolonie bij Macharen (nr. 21), de "missing link" van 1983 en via Peter Brouwer kreeg ik informatie over het Personenbos. De laatste persoon heeft mijn bijzondere dank verdiend voor het opsporen van de kolonies van Nederlangel, het herontdekken van die van Megen en het opnemen van een aantal hoogst betrouwbare tussenstanden. Uit het Land van Cuyk hoorde ik niets, ik neem dus maar aan dat daar behalve de kolonie van Boxmeer geen verdere vestigingen zijn. Ik houd me echter voor op/aan-merkingen/vullingen aanbevelen.

Literatuur

Visser, D. 1984. Roekenkolonies in 1983. Mourik 10(1): 8-12.

Dick Visser, Bruuk 122, 6562 KH Groesbeek, 08891-6041

1. **Gebiedsbeschrijving.** Het gekozen proefvlak ligt in het SOVON-blok 46-45, in de kilometerhokken 13, 14, 23, 24, en is 55 ha groot. Het bestaat hoofdzakelijk uit grasland, dat als weiland en als hooiland gebruikt wordt, met ook een akker suikerbieten(1) en enkele akkers maïs(2); zie de biotoopkaart. De afzonderlijke percelen zijn meest omzoomd door heggen, grotendeels bestaande uit meidoorn en sleedoorn, waarin o.m. hondsroos, vlier, kardinaalsmuts, bosrank, hop en bramen voorkomen. Ook staan er nog verspreid essen, wilgen en eiken in, gedeeltelijk geknapt. De onmiddellijke omgeving ziet er net zo uit, behalve dat aan de westkant, op meest hoger gelegen zandgronden, loofbosjes(3) staan met populieren, eiken en berken en een dichte ondergroei; deze vallen buiten het proefvlak. In het grasland bevinden zich enkele lager gelegen delen met een drinkpoel(4). Door het gebied loopt de Rekgraaf, met stromend water dat er schoon uitziet. Langs het grootste gedeelte van de grens van het proefvlak loopt een onverharde weg, die ook door het proefvlak gaat.

2. **Inventarisatie.** Er zijn zes vroege-ochtendexcursies gehouden, op 18-3, 15-4, 28-4, 12-5, 26-5 en 9-6, twee avondexcursies, op 5-5 en 18-5, en twee aanvullende avondexcursies, op 21-6 en 6-7. De deelnemers waren: H. de Vries, T. v. d. Berg, H. v. d. Berg, D. Heg, Th. v. Bracht, P. v. d. Meyden, W. Melenhorst en M. Grutters.

3. **Resultaten.** De aantallen volgens de maatstaven van het BMP-project van SOVON vastgestelde territoria zijn samengevat in onderstaand staatje. In de gevallen waarin het feitelijk broeden twijfelachtig lijkt is een vraagteken gezet. Bij de aantallen die wellicht aan de lage, opvolgend hoge, kant uitgevallen zijn is een plusteken, opvolgend minteken, geplaatst. Van de soorten met tenminste drie territoria zijn verspreidingskaartjes opgenomen.

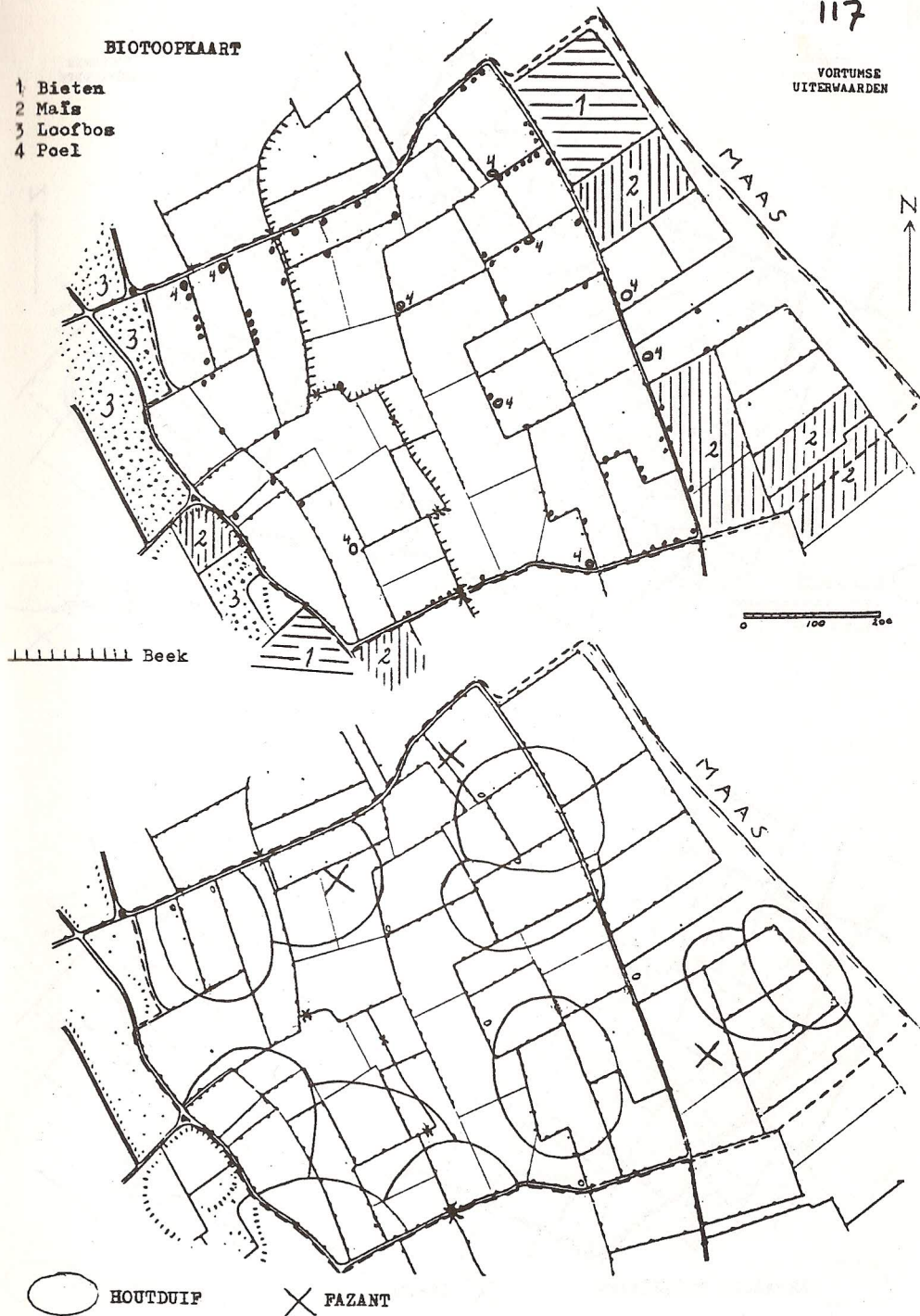
wilde eend	2	tuinfluiter	4
fazant	3-	zwartkop	1
kievit	1?	tjiftjaf	5
wulp	1	fitis	1?
houtduif	11+	pimpelmees	3
koekoek	2	koelmees	10-
steenuil	4-	boomkruiper	1?
heggemus	11	ekster	3
gekr. roodstaart	9	zwarte kraai	4
merel	9	spreeuw	1
zanglijster	1	ringmus	4
bosrietzanger	1?	vink	3
braamsluiper	2	kneu	1?
grasmus	15		

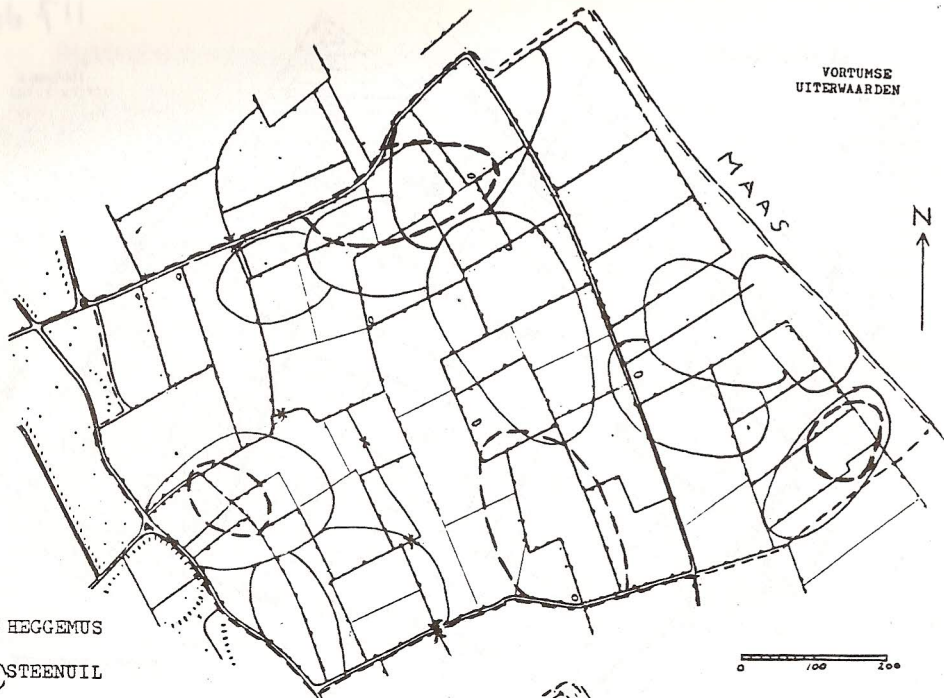
H. de Vries
Jan van Cuykstraat 46
5431 GC Cuyk

BIOTOOPKAART

VORTUMSE
UITERWAARDEN

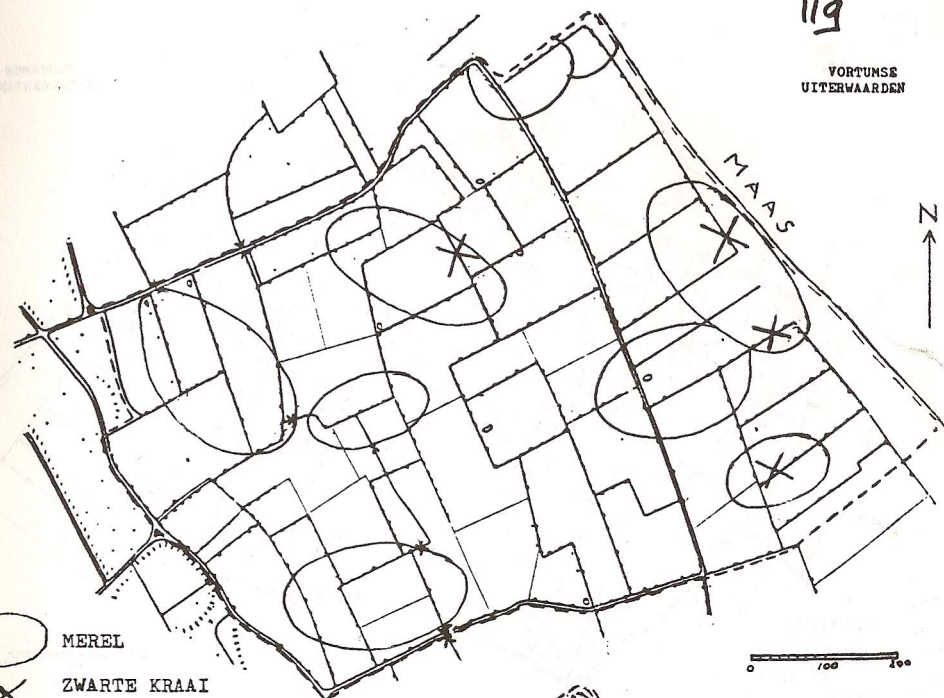
- 1 Bieten
- 2 Maïs
- 3 Loofbos
- 4 Poel

○ HEGGEMUS
○ STEENUIL

0 100 200

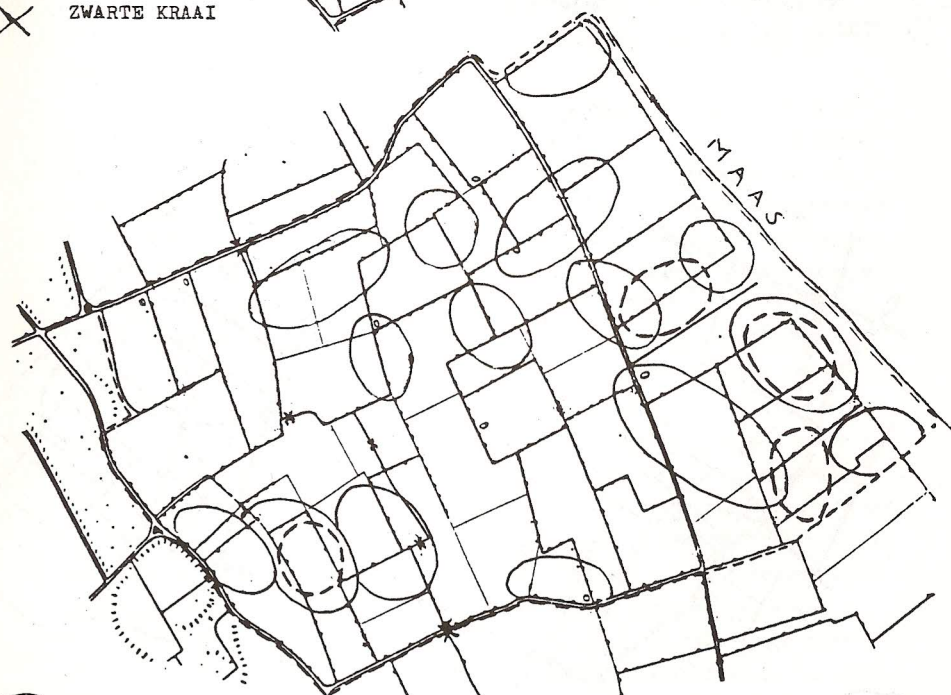

○ MEREL
X ZWARTE KRAAI

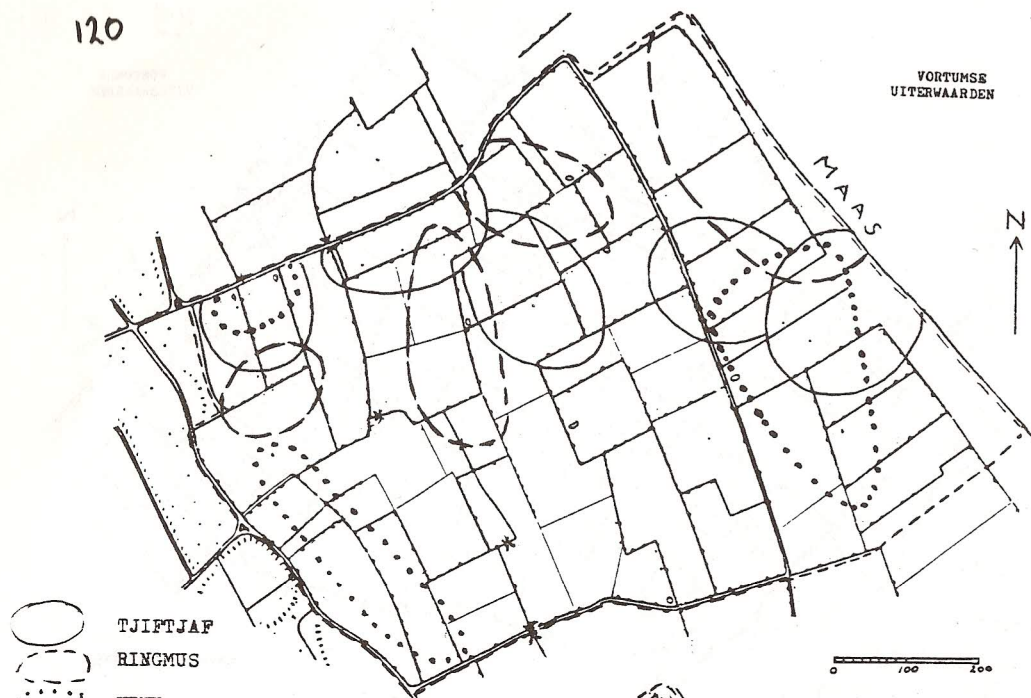
0 100 200

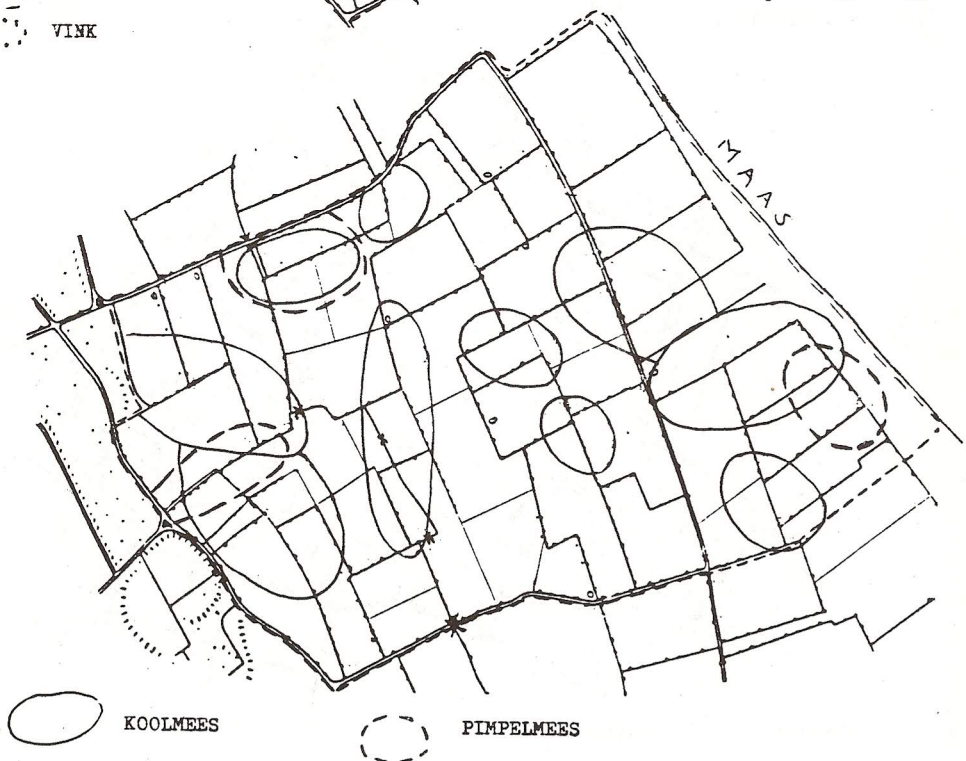
○ GEKRAAGDE ROODSTAART
X EKSTER

○ GRASMUS
○ TUINFLUITER

TJIFTJAF
RINGMUS
VINK

KOOLMEES

PIMPELMEES

BROEDVOGELINVENTARISATIE WESTERMEERWIJK 1984.

Inleiding

Westermeerwijk is één van de gebieden die door de VWG Nijmegen is gekozen binnen het kader van het landelijke broedvogelmonitoringproject van SOVON. In 1981 werd dit gebied reeds eerder geïnventariseerd. De resultaten van deze inventarisatie worden vermeld in Mourik 8(2): pp. 60-68, 1982. Het is de bedoeling om dit gebied de komende tijd jaarlijks te inventariseren op broedvogelsamenstelling.

Gebiedsbeschrijving

In figuur 1 is de ligging van het onderzoeksgebied weergegeven. Westermeerwijk vormt een deelgebied van de Meerwijk en ligt tussen de dorpen Heilig Landstichting en Berg en Dal. Het wordt beheerd door de dienst Publieke Werken van de gemeente Nijmegen maar bevindt zich op het grondgebied van de gemeente Groesbeek.

Het geïnventariseerde bosgebied heeft een oppervlakte van circa 37 ha en is tamelijk heuvelachtig. Het omvat vele percelen met in het algemeen oudere naald- en loofbomen. De bodembedekkende begroeiing bestaat voornamelijk uit bochtige smele, braam, varens en bosbes. Een uitgebreide struiklaag komt slechts voor op enkele plaatsen langs de rand van het gebied. Door de verschillen in boomsoort tussen de percelen maakt het gebied een gevarieerde indruk. Figuur 2 geeft de verschillende vegetatie (boom)-typen weer. Het naaldhout bestaat uit homogene fijnsparopstanden zonder ondergroei, larixpercelen en grove den-opstanden met een open karakter en een dichte bodembegroeiing. Opvallende loofhout-elementen vormen de beukenlaan die dwars door het gebied loopt en het oude beukenbos in het zuidelijk deel. Op de meeste plaatsen bestaat het loofhout uit verspreid voorkomende eiken. Daarnaast zijn er ook berkenopstanden met een open karakter aanwezig. De percelen met een gemengde bomenvegetatie worden gedomineerd door soorten als eik, berk en larix. Op enkele plaatsen zijn oudere kaalkapperpercelen aanwezig waar de vegetatie momenteel rijk gestructureerd is. De structuur wordt gevormd door de gecombineerde aanwezigheid van enkele hoge berken, grove dennen, larixen of eiken en jonge fijnsparren, met bodembedekkers als bochtige smele, bosbes en braam. In

het gehele gebied bestaan de spaarzaam aanwezige struiken voornamelijk uit soorten als vlier, lijsterbes, vogelkers en sporkehout.

Methode van onderzoek

Voor de inventarisatie werd gebruik gemaakt van de "Handleiding Broedvogel-Monitoringproject Uitgebreide Territoriumkartering" van CBS en SOVON" (dec. 1983). Zowel bij het veldwerk als bij de interpretatie van de gegevens diende deze handleiding als leidraad. In totaal werden 10 volledige ochtendinventarisaties uitgevoerd door de volgende personen: R. Gorissen, J. Helmer, W.&M. Hermen, W. Melenhorst, R. Schuurkes, C. van Swaay, J. Thissen en D. Visser. In maart vonden 2 bezoeken plaats, in april 3, in mei 2, in juni 2 en in juli 1. Hierbij werd in totaal circa 27 uur in het gebied doorgebracht. Door omstandigheden werd het gebied tussen half mei en half juni niet bezocht zodat een aantal belangrijke waarnemingen kunnen ontbreken.

Resultaten

Tijdens de inventarisatieperiode werden in totaal 54 soorten in het gebied waargenomen. Tabel 1 geeft hiervan een overzicht. Vermeldenswaardig is de aanwezigheid van zowel havik als sperwer. De spechten en mezen zijn met vele soorten goed vertegenwoordigd. Boomklever, kleine bonte specht, zwarte specht, holenduif, kauw en spreeuw komen vrijwel uitsluitend voor in het oude beukenbos. In het gebied ontbreken de zwarte kraai en ekster. Opvallend is echter de afwezigheid van de wielewaal. Het voorkomen van de boompieper is een interessant gegeven voor het uitgestrekte (cultuur)bosgebied van de Nijmeegse heuvelrug. Fluiters, appelvink en kleine bonte specht zijn echter weer karakteristieke soorten voor dit bosgebied. De goudhaan is in een redelijke dichtheid aanwezig, terwijl van de vuurgoudhaan slechts 1 territorium is vastgesteld. De grote dichtheid van kool-, pimpel- en zwarte mees geeft aan dat er in het oudere loof- en naaldbos zeer veel holten en spleten aanwezig zijn (in het gehele gebied hangen slechts 4 nestkasten). De geringe aantallen van andere holtebroeders wordt dan ook in sterke mate veroorzaakt door de grote concurrentiekracht van deze mezensoorten.

Tabel 1: Waargenomen vogelsoorten (n = 54) tijdens de inventarisatieperiode.

havik	1	gekraagde roodstaart	+	zwarte mees	13
sperwer	1	merel	25	pimpelmees	18
buizerd	0	zanglijster	7	koolmees	34
torenvalk	0	grote lijster	3	boomklever	3
holenduif	8	sprinkhaanrietzanger	0	boomkruiper	5
houtduif	21	tuinfluiter	7	vlaamse gaai	4
tortelduif	+	zwartkop	8	ekster	+
koekoek	+	fluiters	2	kauw	8
bosuil	1	tjiftjaf	5	zwarte kraai	+
ransuil	+	fitis	4	spreeuw	14
groene specht	1	goudhaan	6	vink	17
zwarte specht	1	vuurgoudhaan	1	groenling	0
grote bonte specht	8	grauwe vliegenvanger	+	sijs	0
kleine bonte specht	1	bonte vliegenvanger	0	goudvink	0
boompieper	1	staartmees	1	appelvink	1
winterkoning	19	glanskop	2	kruisbek	0
heggemus	4	matkop	+	keep	0
roodborst	22	kuifmees	2	kramsvogel	0

Getallen: aantal territoria per broedvogelsoort (36 soorten)
 + : als broedvogel aanwezig langs het gebied (8 ")
 0 : doortrekker en/of zwerver (10 ")

Vergelijking met 1981

Zowel in 1984 als in 1981 werden in en om het gebied 44 broedvogelsoorten vastgesteld. De samenstelling varieert echter tussen beide jaren. De aantallen kunnen, mede omdat de onderzoeksmethode verschilt, dan ook niet zonder meer met elkaar vergeleken worden. In 1981 waren havik en buizerd waarschijnlijk broedvogels. Bovendien werden er toen territoria vastgesteld van huismus en bonte vliegenvanger. Dit onderzoeksjaar waren zowel de kleine bonte specht als de vuurgoudhaan aanwezig. Het is echter aannemelijk dat deze soorten ook in 1981 in en om het gebied aanwezig zijn geweest. Al deze soortverschillen moeten primair worden toegeschreven aan inventarisatie-activiteit en interpretatie-criteria.

In tabel 2 wordt het aantal territoria van enkele vogelsoorten in 1981 en 1984 vermeld. De aantallen hebben betrekking op de oppervlakte die in 1984 werd geïnventariseerd.

Tabel 2: Aantal territoria van enkele broedvogelsoorten in 1981 en 1984.

	1981	1984*		1981	1984
holenduif	5	8	fitis (5)	4	4
grote bonte specht	8	8	goudhaan (6)	7	6
boompieper (11)	4	1	kuifmees (7)	2	2
heggemus	2	4	zwarte mees (8)	9	13
gekraagde roodstaart	2	+	boomklever (9)	3	3
tuinfluiter (12)	4	7	boomkruiper (10)	7	5
zwartkop (3)	9	8	kauw	15	8
tjiftjaf (4)	7	5	spreeuw	14	14

(): overeenkomstige figuur

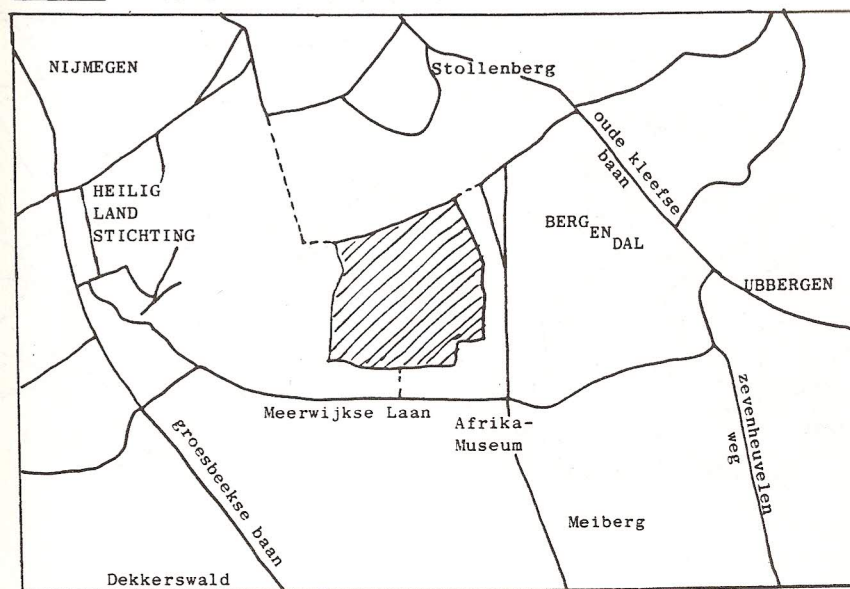
+ : waargenomen

Voor een aantal soorten wordt in figuur 3 t/m 12 de verspreiding van de territoria in 1981 en 1984 weergegeven. Wanneer de verspreidingskaartjes en de aantallen in tabel 2 gecombineerd en vergeleken worden, blijken de resultaten van beide inventarisatiejaren in het algemeen goed overeen te komen. Aanwezige aantalsverschillen moeten worden toegeschreven aan verschillen in: oppervlakte van het onderzoeksgebied, zangactiviteit van de vogels, inventarisatie-activiteit en interpretatiecriteria.

De gegevens van de boompieper (figuur 11) en tuinfluiter (figuur 12) duiden echter op werkelijke verschillen. In 1981 was de boompieper aanwezig op drie plaatsen, in 1984 slechts op 1. Voor de tuinfluiter is dit respectievelijk 2 en 3. De plaatsverschillen betreffen in beide gevallen (oudere) kaalkapperdelen. De afwezigheid van de boompieper, die in het algemeen een kaal biotoop met wat jong loofhout preferereert, zal dan ook veroorzaakt worden door het ouder en dichter worden van de vegetatie op de kaalkapdelen. Hierdoor lijkt er voor de tuinfluiter een meer aantrekkelijk biotoop te ontstaan. De verspreiding van de fitis (figuur 5), een soort van een lage vegetatie met jong opgaand loofhout, is in dezelfde periode niet veranderd. Blijkbaar heeft de vegetatie-ontwikkeling tussen 1981 en 1984 niet tot een biotoopverlies van deze soort geleid.

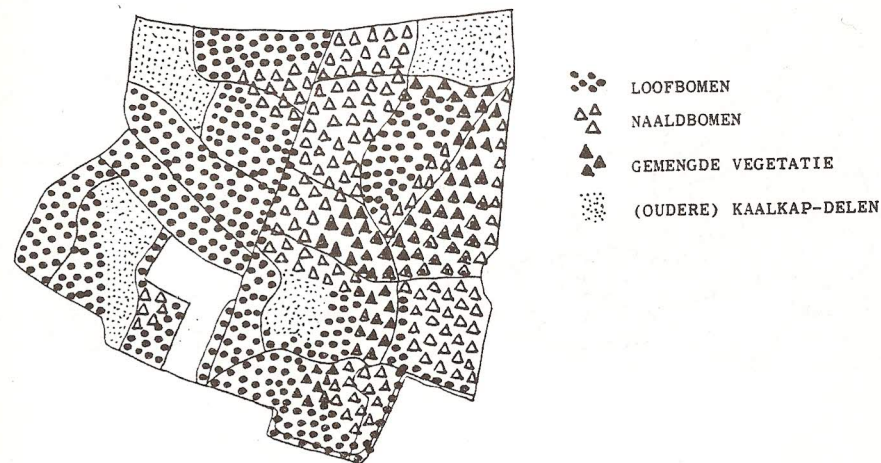
Raymond Schuurkes, van Diemerbroeckstraat 73, 6512 BA Nijmegen, tel.080-224514.

Figuur 1 : Ligging van het onderzoeksgebied.

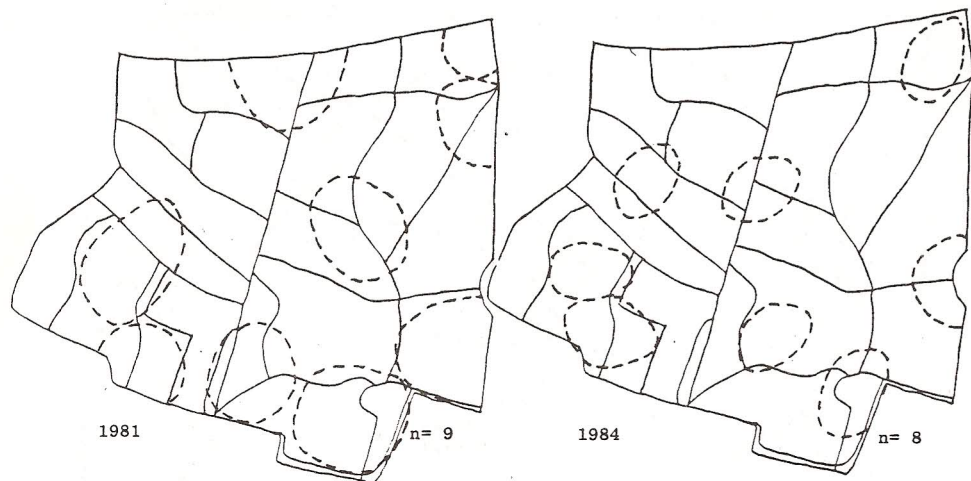

////// onderzoeksgebied "Westermeerwijk"

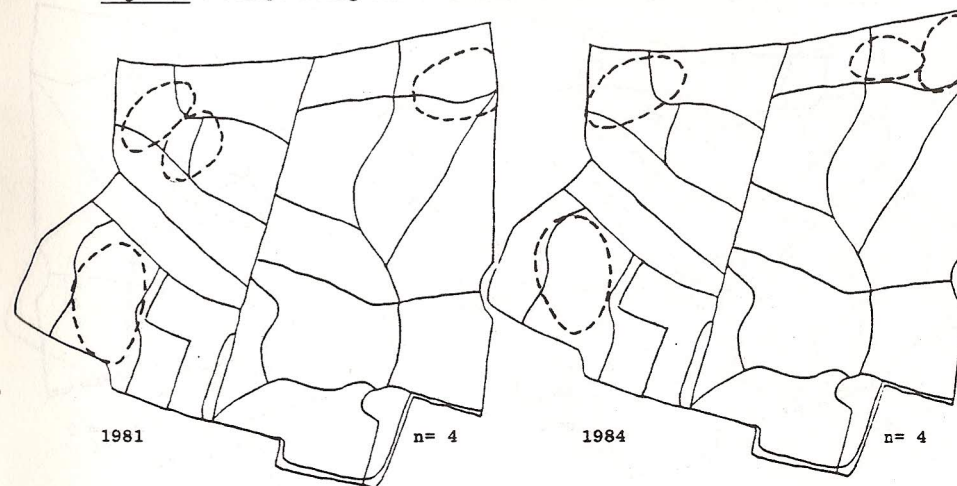
Figuur 2 : Overzicht van de belangrijkste vegetatie-typen

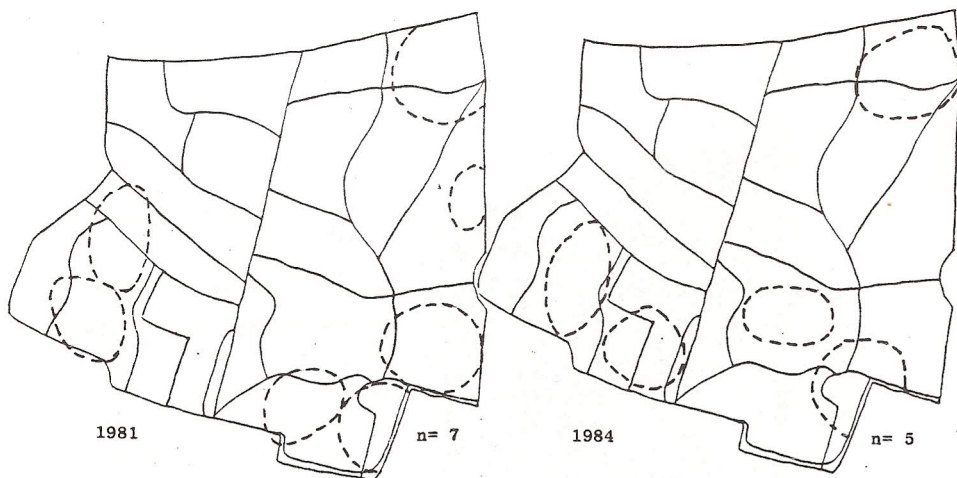
Figuur 3 : Verspreiding van de zwartkop.

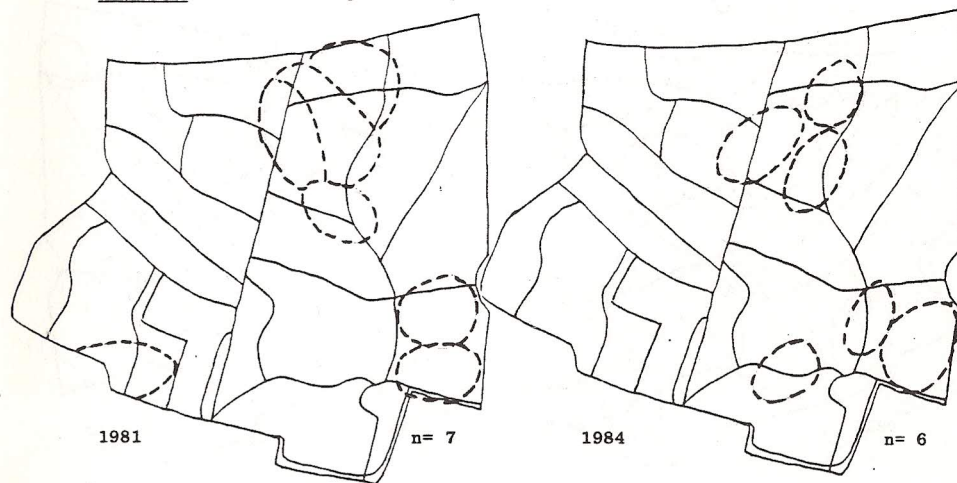
Figuur 5 : Verspreiding van de fitis.

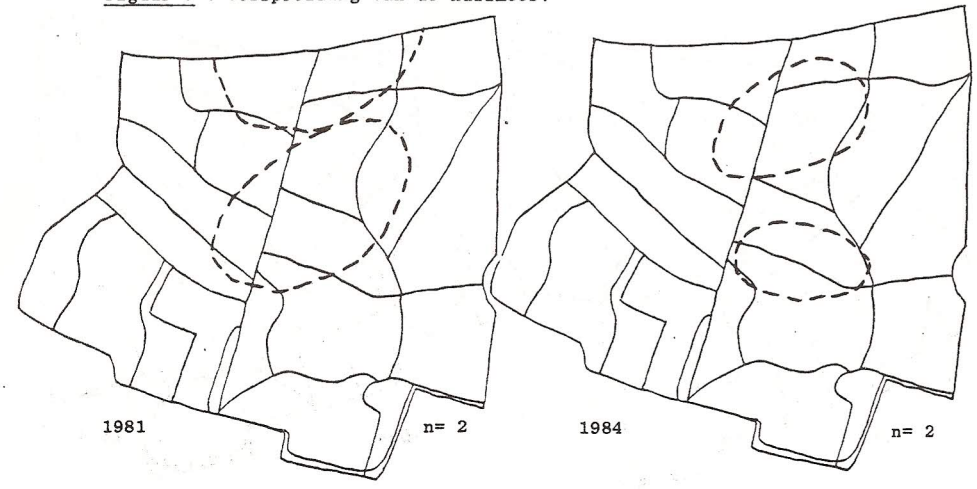
Figuur 4 : Verspreiding van de tjiftjaf.

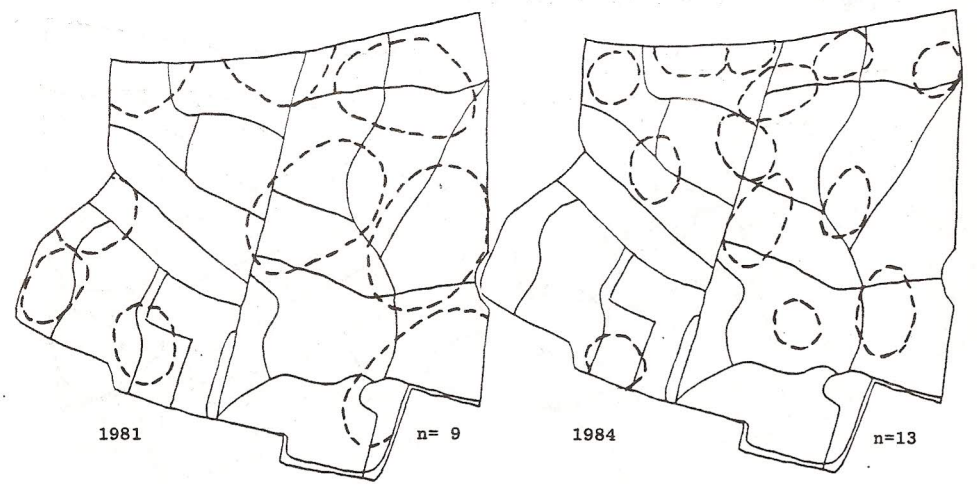
Figuur 6 : Verspreiding van de goudhaan.

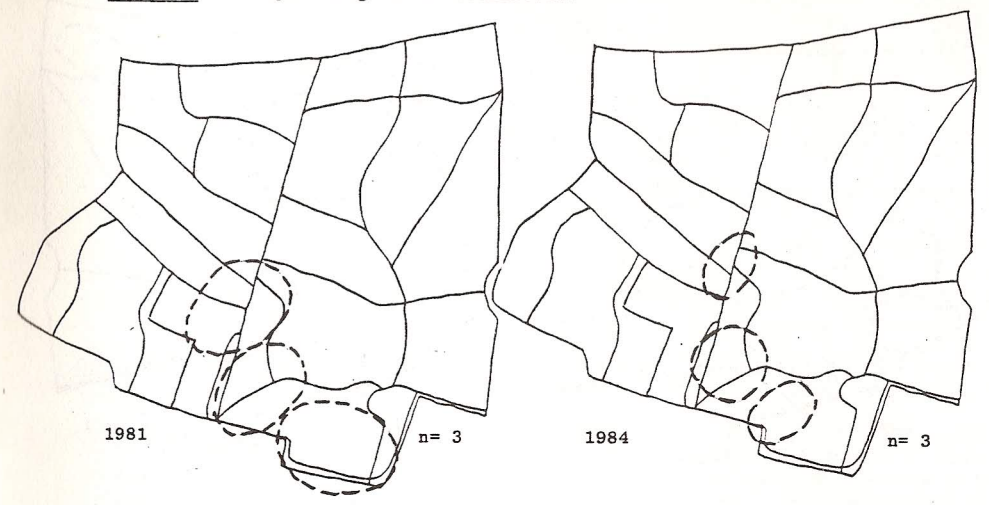
Figuur 7 : Verspreiding van de kuifmees.

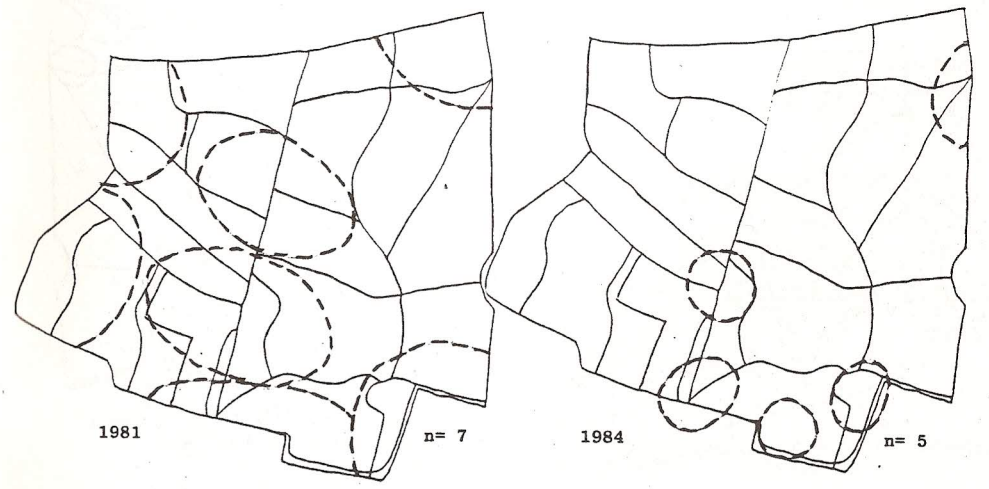
Figuur 8 : Verspreiding van de zwarte mees.

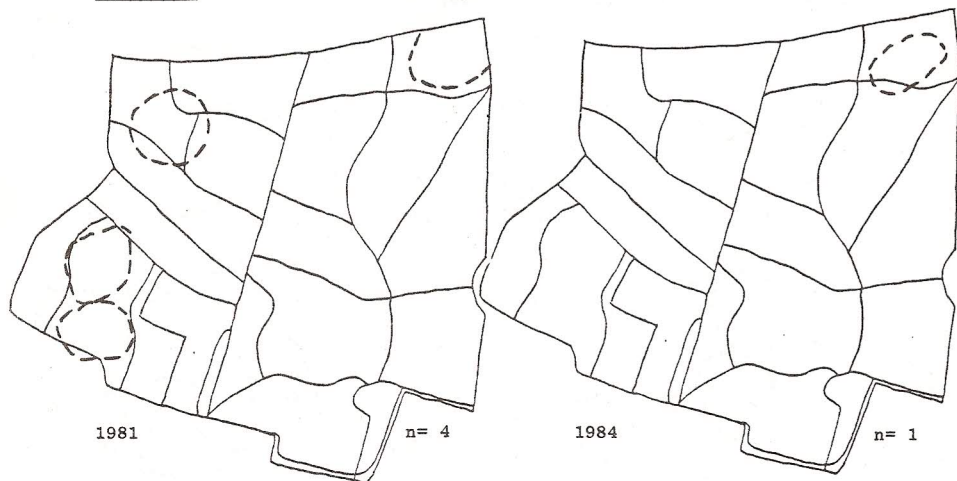
Figuur 9 : Verspreiding van de boomklever.

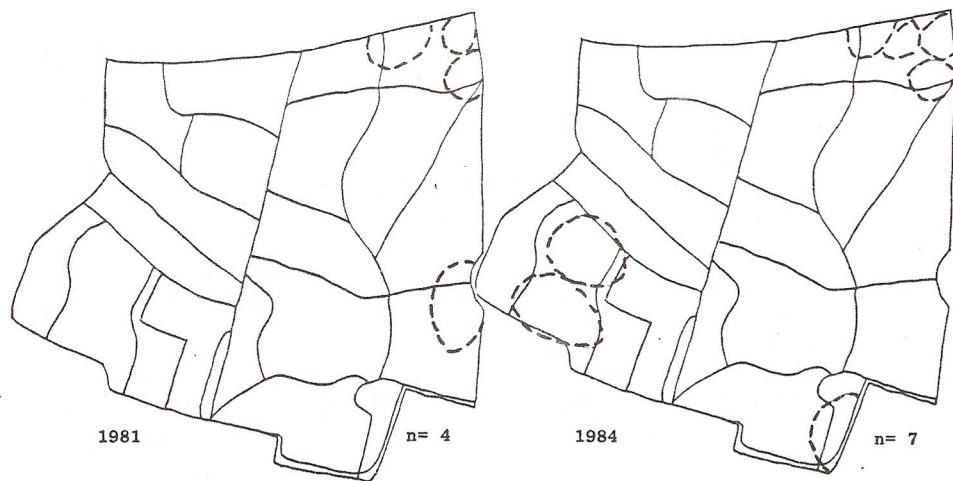
Figuur 10: Verspreiding van de boomkruiper.

Figuur 11: Verspreiding van de boompieper.

Figuur 12: Verspreiding van de tuinfluitier.

Wetenswaardigheden uit binnengekomen artikelen en periodieken

Vlerk (VWG Arnhem e.o.)

jrg.1 no.2 juni '84

- De spewer: een verslag van een lezing van Gerard Müskens. Behandeld worden nest en nestbiotoop, prooidieren, broedsucces en populatie-ontwikkelingen sinds de jaren zestig, gerelateerd aan persistente landbouwvergiften.
- Wulpentellingen in de Huissense Waarden.
- Kruisbekken in 1982 en 1983. Naar aanleiding van het gestegen aantal kruisbekwaarnemingen wordt een en ander op 'n rijtje gezet.
- Vogels en het weer. Besproken worden hormonale invloeden op trek en fenologie, invloeden van wind en vorst.

jrg.2 no.3 oktober '84

- In "De kauwen nader bekeken" worden de determinatiekenmerken van de drie in Nederland aangetroffen ondersoorten naast elkaar gezet.

De Roodborsttapuit (periodiek van het samenwerkingsverband van Oost-Brabantse vogelwerkgroepen) jrg.2 no.1 februari '83

- Doortrek van de kraanvogel in Brabant in najaar 1982. In dit artikel wordt de najaarstrek van kraanvogels in 1982 besproken (totaal aantal minstens 10.000 exemplaren in Noord-Brabant) en tevens worden achtergrondgegevens vermeld omtrent het zeer variabele trekverloop van de kraanvogel.
- Bepaling van de zangactiviteit van de zwartkop. Besproken worden de tijdstippen van de dag waarop de zwartkop de meeste activiteit in zang vertoont, uitgedrukt in zang-intervalduur en aantal strofen per half uur. De piek blijkt te liggen tussen 5.00 en 6.30 uur.
- Vogelwaarnemingen in een deel van het ruilverkavelingsgebied "Midden-Maasland" in mei 1978.
- Inventarisatie van broedvogels op de Strabrechtse Heide 1968-1980. Resultaten van een inventarisatie door de KNNV-afdeling Eindhoven, met bespreking van oorzaken van achteruitgang of vooruitgang van bepaalde soorten.
- Het voorkomen van de dodaars als broedvogel in Noord-Brabant in 1981. Behalve de resultaten worden ook problemen bij inventarisatie en het voorkomen van dodaars in Brabant in het verleden behandeld. De broedende populatie wordt geschat op 150 tot 185 paren.
- Vogelwaarnemingen tijdens een kanotocht over enkele beken in zuid-oostelijk Noord-Brabant, 16 t/m 23 juli 1983. Bevangen werden de Groote Aa, Kleine Dommel, Dommel en Beerze. Als bijlage een telling van de prachtbeekjuffer Calopteryx splendens ('n libel die als zeldzaam te boek staat).
- Korte mededelingen.
 - o lepelaar op Kampinasche Heide; naar aanleiding van 'n waarneming op 28.08.82 worden alle waarnemingen van lepelaars in Noord-Brabant bij elkaar gezet;

- Korte mededelingen:

- o Iepelaar op Kampinasche Heide; naar aanleiding van een waarneming op 28.08.82 worden alle waarnemingen van Iepelaars in Noord-Brabant bij elkaar gezet;
- o over de herfsttrek van paapjes en tapuiten; het najaarstrekpatroon van deze twee soorten wordt besproken;
- o sterke najaarstrek van paapjes in de Kempen (10.09.78);
- o belangrijke waterrijke vogelgebieden in Nederland: enige aanvullingen en correcties. Het artikel van Osieck uit 1982 wordt aangevuld en gecorrigeerd wat betreft midden- en zuidoostelijk Brabant; liefst zes gebieden worden ter aanvulling vermeld.

Plankzeilen en natuur en landschap. R.Daalder en H.Brouwer schreven in het kader van een doctoraalstudie biologie een hoofd- en een deelrapport omtrent die problematiek. Nadat het nationale en internationale belang van de Nederlandse waterrijke gebieden voor vogels is besproken, wordt gekeken naar de achtergronden van het surfen. In het hoofdstuk "plankzeilen in natuur en landschap" wordt verduidelijkt dat de invloed van het surfen vooral bestaat uit verstoring van watervogels in winter- en broedseizoen (op 50% van de door surfers gebruikte wateren). Op alle onderzochte watergebieden van internationaal belang werd de surfsport beoefend en in 48% leverde dat verstoring op.

De volgende stap is het geven van mogelijke maatregelen en oplossingen. Voorbeelden zijn zonerings in tijd en ruimte. In het deelrapport wordt een voorbeeld uitgewerkt: de randmeren. Deze wateren zijn zeer in trek bij surfers maar tevens erg belangrijk voor overwinterende kleine zwanen en andere vogels.

Zij die geïnteresseerd zijn in het lezen van een van deze artikelen, kunnen contact met mij opnemen.

Ward Hagemeijer
Meyhorst 92-21
6537 KP Nijmegen
tel.080-441718

LEZING

KNNV-leden mochten de lezing van onze leden Ward Hagemeijer, Gerard Verkleij en Ronald Zollinger op 22 november jongstleden bijwonen. Deze lezing was uitstekend en trol een volle zaal. NU mogen in ruil leden van de VWG op 28 februari aanstaande een lezing, die georganiseerd is door de KNNV, bijwonen. De lezing wordt gehouden door de gebroeders Wouters en gaat over vogels van Limburgse beken en heidevelden. Plaats van handeling is een van de N-zalen van Wiskunde en Natuurwetenschappen aan de Heyendaalseweg in Nijmegen.

BEKENTELFANATEN OPGELET!

Vanwege de huidige bizarre weersomstandigheden kan uw (vaste) beek verrassingen voor U in petto hebben, vermits het water nog niet toegevroren is. Het valt daarom aan te raden (niet verplicht!) een tussentijdse telling te houden; tijdstip (en plaats) naar uw keuze (de officiële bekendtelling is in het weekeinde van 2/3 februari aanstaande). Om U lekker te maken volgen hier de resultaten van één kilomertje Klarenbeck (Duffelt bij Donsbrüggen) op zondag 6 januari jl.: 2 Watersnippen, 2 Witgatjes, 1 Waterral. 1 IJsvogel en, als U nu nog niet hapt, 1 Waterspreeuw. Geef uw voornemen wel even door aan Dick Visser (tel. 08891-6041). Mag ik de mensen, die hun telling van novemebr 1984 nog niet hebben opgestuurd, verzoeken om deze handeling nog even op hun lijst van goede voornemens voor dit nieuwe jaar te zetten. Hartelijk dank en veel succes!

Dick Visser, Bruuk 122, 6562 KN Groesbeek

WERKGEBIED

Rijk van Nijmegen, Overbetuwe ten zuiden van de Linge en ten oosten van RW 75, Duffelt, Salmorth, Reichswald (Kleef), de kop van Limburg, Land van Cuyk, Land van Maas en Waal ten oosten van de lijn Wamel-Megen.

BESTUUR

Voorzitter: Johan Thissen, Hobbemaweg 118, 6562 CW Groesbeek
1° secretaris: Laurens Rietveld, Parkweg 50, 6511 BH Nijmegen, 080-231978
Adminstratief secretaris: Rob Gorissen, Heilige Stoel 52-12, 6601 VG Wychen, 08894-14716

Penningmeester: Louis Geraets, Burg. van Raaystraat 27, 5437 BC Beers, 08850-20263

WERKGROEPEN

Archief: Peter Brouwer, Pater Brugmanstraat 49, 6522 EH Nijmegen 080-220618

Excursies: Laurens Rietveld, Parkweg 50, 6511 BH Nijmegen, 080-231978

Kunstmatige nestgelegenheid: Wim Schurink, Marialaan 39, 6541 RB Nijmegen, 080-773551

Rivierentellingen: Herman Meekes, de Steekse Acker 12-25, 6546 DD Nijmegen, 080-783301

Roofvogeltellingen: Gerard Muskens, Papenbergseweg 25, 6585 KV Mook, 08896-1767

Vogelkursussen: Johan Thissen, Spoorlaan 22, 6562 AN Groesbeek, 08891-1523

ASYS in de regio

H. Huilmond, Rijksstraatweg 303, Beek-Ubbergen, 08895-3376 (roofvogels en uilen)

B. Jansen, Weg door Jonkerbos 5, Nijmegen, 080-551439

M. Reijnders, Heijenseweg 51, Gennep, 08851-1906

J. van der Vaart, Jozef Israëlsstraat 15, 6521 MS Nijmegen, 080-234470

CONTRIBUTIE

Werkende leden f 10,--
Sympatiserenden f 15,--
Jeugdleden tot 18 f 5,--
Gezinsleden f 2,50

GIRONUMMER

4463052 ten name van
VWG Rijk van Nijmegen e.o.
te BEERS